

Odborné učiliště a Praktická škola, Mohelnice, Vodní 27
Vodní 27, 789 85 Mohelnice

"Odbornost, podpora, kvalita - cesta pro uplatnění

každého v životě"

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRAKTICKÁ ŠKOLA DVOULETÁ

Obor vzdělání: **78-62-C/02 Praktická škola dvouletá**

Č.J.: 891/2025

Obsah:

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2	VIZE ŠKOLY	6
3	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	7
3.1	Úplnost, velikost a umístění školy.....	7
3.2	Vybavení školy	8
3.3	Bezpečnost a ochrana zdraví a požární prevence	9
3.4	Prevence šikany a drogových závislostí	11
3.5	Charakteristika vzdělávaných žáků	11
3.6	Charakteristika pedagogického sboru	12
3.7	Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	13
3.8	Další aktivity uplatňované v rámci výuky i mimo vyučování.....	13
3.9	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty.....	13
4	CHARAKTERISTIKA ŠVP PRŠ 2	17
4.1	Zaměření školy	17
4.2	Profil absolventa	17
4.3	Ukončování vzdělání	18
4.4	Výchovné a vzdělávací strategie	18
4.5	Zabezpečení vzdělávání žáků s kombinací postižení.....	26
4.6	Individuální vzdělávací plán (IVP) žáka se speciálními vzdělávacími potřebami 28	
4.7	Pravidla pro zapojení dalších subjektů	29
4.8	Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.....	30
4.9	Specifikace provádění podpůrných opatření	30
4.10	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	32
4.11	Popis pravidel a průběhu tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP mimořádně nadaného žáka.....	33
4.12	Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka.....	33
4.13	Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami – nadané a mimořádně nadané žáky.....	34

4.14	Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky školy	34
4.15	Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků.....	35
4.16	Začlenění průřezových témat	36
5	UČEBNÍ PLÁN	39
5.1	Rozvržení vyučovacích předmětů	39
	Poznámky k učebnímu plánu	39
6	UČEBNÍ OSNOVY	41
6.1	Český jazyk a literatura	41
6.2	Anglický jazyk.....	46
6.3	Matematika	49
6.4	Informatika.....	54
6.5	Občanská výchova	58
6.6	Základy přírodních věd	61
6.7	Hudební výchova.....	66
6.8	Výtvarná výchova	70
6.9	Tělesná výchova.....	73
6.10	Rodinná výchova.....	83
6.11	Výživa a příprava pokrmů.....	90
6.12	Praktické činnosti	94
6.13	Pěstitelství.....	101
7	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	106
7.1	Pravidla pro hodnocení žáků	106
7.2	Autoevaluace školy.....	106
	TABULKA PRO ZAZNAMENÁVÁNÍ ZMĚN PROVEDENÝCH VE ŠKOLNÍ	
	VZDĚLÁVACÍM PROGRAMU	108

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP:	Praktická škola dvouletá
	ŠVP zpracovaný podle RVP PRŠ 2
Motivační název:	Škola hrou
Kód a název oboru vzdělání:	78-62-C/02 Praktická škola dvouletá
Stupeň poskytovaného vzdělání	Střední vzdělání
Délka a forma vzdělávání:	2 roky v denní formě vzdělávání

Předkladatel:	
Název školy:	Odborné učiliště a Praktická škola Mohelnice, Vodní 27
Adresa školy:	Vodní 27, 789 85 Mohelnice
Jméno ředitelky školy:	Mgr. Lubica Vojteková, MBA
Kontakt:	tel.: 583 430 113
e-mail:	ou.u.prs.mohelnice@rps.cz
Webové stránky školy:	www.ouaprs mohelnice.cz
Další kontakty:	koordinátor ŠVP Mgr. Luboš Boček
	výchovný poradce Mgr. Lubica Vojteková, MBA
Další údaje:	IČO: 62353179, REDIZO: 600027155

Zřizovatel:	
Název:	Olomoucký kraj
Adresa:	Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc
Kontakty:	www.kr-olomoucky.cz

ŠVP Praktická škola dvouletá – platnost od 1. 9. 2025
Odborné učiliště a Praktická škola, Mohelnice, Vodní 27

Platnost dokumentu od:	1. 9. 2025
Podpis ředitelky školy:	
Razítko školy:	

ŠVP schválila pedagogická rada dne 20. 8. 2025 a školská rada dne 28. 8. 2025.

2 VIZE ŠKOLY

5 vizí pro školu s rodinnou atmosférou a moderním vzděláváním:

1. Bezpečné a podporující prostředí pro všechny

Udržovat a rozvíjet školu jako místo, kde se každý cítí v bezpečí a kde vládne důvěra, otevřenost, důstojnost a pozitivní atmosféra. Vytvářet školní klima, které podporuje pohodu (wellbeing) žáků i učitelů a umožňuje všem naplno rozvíjet své schopnosti v souladu s individuálními potřebami a možnostmi.

2. Příprava na odborný i samostatný život v 21. století

Usilovat o to, aby se každý žák stal odborníkem, který je připravený na reálný svět práce i samostatný život. Propojovat praktické dovednosti, moderní technologie a výuku zaměřit na skutečné potřeby 21. století.

3. Podpora sebevědomí a rozvoj kompetencí

Nadále pomáhat žákům budovat zdravé sebevědomí, objevovat jejich silné stránky a rozvíjet kompetence potřebné pro osobní i profesní život. Klíčové hodnoty, jako je slušnost, respekt a odpovědnost ukotvit jako základní pilíře výchovně-vzdělávacího procesu.

4. Spolupráce, která nás spojuje

Posilovat, rozvíjet a hledat další možnosti spolupráce s rodinou, sociálními partnery a zaměstnavateli. Společně podporovat žáky v jejich rozvoji a vytvořit komunitu, která podpoří směřování žáků k životnímu úspěchu a uplatnění na trhu práce.

5. Udržitelná budoucnost pro všechny

Vést žáky tak, aby chápali význam udržitelnosti a byli odpovědní k přírodním zdrojům i společnosti. V praktické výuce vzájemně propojovat ekologické přístupy s dovednostmi, které mohou uplatnit v každodenním životě i profesní dráze.

Tyto vize staví na hodnotách bezpečí, individuálním přístupu, respektu v souladu s moderní výukou a podporou žáků na jejich cestě k úspěšnému a naplněnému životu.

3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

3.1 Úplnost, velikost a umístění školy

Odborné učiliště a Praktická škola, Mohelnice, Vodní 27 je střední škola zřízená dle § 16 odst. 9. Příspěvková organizace působí v systému vzdělávání od roku 1995. Poskytuje vzdělání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Škola zahájila svou činnost v září 1995 v prostorách Základní školy Mohelnice, Vodní 27. Hlavním cílem bylo doplnit regionální nabídku oborů vzdělání pro žáky tehdejších zvláštních škol, a tím jim umožnit profesní přípravu a následné úspěšné zařazení do společnosti.

Vzdělávací nabídka školy zahrnuje dva ročníky praktické školy dvouleté dále pak tři tříleté a tři dvouleté učební obory odborného učiliště. Škola je umístěna ve druhém patře budovy základní školy a má bezbariérový přístup. Vzdálenost školy od autobusového nádraží je asi 10 minut chůze. Kapacita školy je 306 žáků, z toho 12 žáků praktické školy.

Záslouhou všech pedagogických pracovníků a zaměstnanců školy bylo vytvořeno prostředí, které maximálně splňuje všechny požadavky na práci s dospívající mládeží. Snahou školy je, aby klima ve škole bylo příjemné, motivující, přátelské, bezpečné, plné vzájemné důvěry, a hlavně plně profesionální. Všichni pracovníci školy se ve výchovně-vzdělávacím procesu snaží o respektování každého žáka jako individuální osobnosti. Při výuce se zaměřují na rozmanité formy a metody výuky, diferenciaci, práci s chybou, formativní hodnocení a v neposlední řadě na propojení teoretické výuky s praktickou a s reálným životem. Společně budují u žáků zdravé sebevědomí, vedou je k samostatnosti, sebeúctě, sebedůvěře, týmovosti a respektu k odlišnostem. Také se snaží o to, aby byli žáci schopni vyjadřovat své názory asertivně a respektovat právo na názor ostatních.

V rámci wellbeingu se pro žáky konají různé aktivity – sportovní dny, seznamovací pobyty, cykloturistický kurz, lyžařský kurz, dny s třídním učitelem, školní i třídní výlety, oborové i jiné exkurze, zajímavé kurzy a různé tematické dny. Minimálně jednou měsíčně je do rozvrhu zakomponována třídnická hodina určená na řešení problémů a utužování vztahů v kolektivu třídy.

Ve škole se stále zvyšují nároky na kvalitu a vzdělávání mladé generace. Výchova a vzdělávání žáků ve speciálním školství jsou náročnou činností, která vyžaduje nejen odbornou speciálně pedagogickou péči, ale také vhodně upravené podmínky: menší

počty žáků ve třídě, školní třídy přizpůsobené jejich potřebám, speciální učebnice, přizpůsobený časový rozvrh, a především zdravé školní prostředí, poskytující žákům pocit bezpečí a jistoty, umožňující jim koncentraci na školní práci.

Na správě školy se podle školského zákona podílí školská rada, která je složena ze zástupců zřizovatele, pedagogických pracovníků, zákonných zástupců nezletilých žáků a zletilých žáků školy. Školská rada se mimo jiné vyjadřuje k návrhům školních vzdělávacích programů a k jejich následnému uskutečňování, schvaluje výroční zprávy o činnosti školy, školní řád a pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a podílí se na zpracování koncepčních záměrů rozvoje školy.

3.2 Vybavení školy

Škola pro daný obor vzdělání poskytuje tyto základní materiální podmínky:

Kmenovou učebnu – výuka probíhá na detašovaném pracovišti v prostorách Domu dětí a mládeže Magnet Mohelnice, Spartakiádní 744/8, Mohelnice (dále jen detašované pracoviště nebo DDM Magnet Mohelnice). V kmenové třídě se nachází tabule s dataprojektorem, počítačem a velký stůl pro osm žáků. Ze třídy je vstup na zastřešenou terasu.

Učebnu pro výuku odborných činností se zaměřením na šití v kmenové škole OU a PrŠ Mohelnice, Vodní 27, Mohelnice (dále jen kmenová škola) – která je vybavena průmyslovými a kufříkovými šicími stroji, vyšívacím šicím strojem, řezacím plotrem.

Je zde i obnitkovací stroj. Dále se zde nachází žehlička s parním generátorem, žehlicí stůl a žehlicí prkna. Pro pohodlnou práci jsou k dispozici odkládací stoly, výškově nastavitelné židle, stříhačský stůl, nůžky, řezací pila a další nářadí potřebné k přípravě, výrobě a úpravě prádla a oděvů. Učebna je dále vybavena závěsnou školní tabulí, nástěnnými výukovými tabulemi, úložnými skřínkami a umyvadlem, což zajišťuje kompletní a funkční prostředí pro výuku;

Místnost pro praní a sušení prádla v kmenové škole je vybavena automatickou pračkou, sušičkou, jednoduchými stojany na sušení prádla, vestavěnou policí sloužící jako úložný prostor a odkládací prostor na špinavé prádlo;

Úklidovou místnost v kmenové škole sloužící k uložení pomůcek určených k úklidu školních prostor, vybavenou výlevkou a přívodem vody;

Úklidovou místnost na detašovaném pracovišti uzpůsobenou pro běžný úklid těchto prostor;

Učebnou pro výuku odborných činností zaměřených na přípravu pokrmů – vybavené kuchyňskou linkou, dvěma elektrickými sporáky, myčkou nádobí, dřezem, rychlovarnou konvicí a kávovarem;

Zařízení DDM Magnet Mohelnice pro tělovýchovné aktivity – tělocvičnu včetně tělocvičného náradí a náčiní;

Dále ke sportovním aktivitám mohou žáci využívat hřiště u kmenové školy a veškeré náradí (míče, švihadla, obruče, pátky na stolní tenis, lyžařské vybavení, jízdní kola, ...), které je uloženo ve sportovním skladu OU a PrŠ Mohelnice. Stejně tak mohou využívat i posilovnu a tělocvičnu v kmenové škole dle platného rozvrhu;

Žáci využívají i pozemek DDM Magnet Mohelnice, který je potřebný k výuce pěstitelských prací, tj. zahrada (součást uzavřeného prostranství DDM Magnet Mohelnice);

Učitelé též mohou využívat kabinety v prostorách kmenové školy včetně kabinetu se školní knihovnou. Na detašovaném pracovišti má učitel zázemí v části kmenové třídy;

Sklady v kmenové škole pro uložení materiálů, učebních a jiných pomůcek;

Další prostory a jejich vybavení pro osobní hygienu a odpočinek žáků (bezbariérové WC), odkládání oděvu a obuvi (zamykatelné skříňky).

Škola má zpracovaný plán na postupné zlepšování a obnovu svého materiálního vybavení.

Žáci praktické školy se mohou zapojit do kroužků, které škola pořádá, a jejich prostřednictvím využívat i další učebny. Aktivně se žáci účastní všech celoškolských aktivit. Pro společné setkávání všech žáků školy jsou v pěkných dnech organizovány sportovní dny, vycházky do přírody a pro setkání za nepříznivého počasí akce v tělocvičně a učebnách.

3.3 Bezpečnost a ochrana zdraví a požární prevence

Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků při všech činnostech přímo souvisejících s jejich vzděláváním a výchovou a při poskytování školských služeb. Postupy vedoucí k zabezpečení tohoto úkolu jsou uvedeny ve směrnici, která se týká zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků. Na základě vyhledávání, posuzování k prevenci rizik. Při stanovení konkrétních opatření bere v úvahu zejména možné ohrožení žáků při vzdělávání v jednotlivých předmětech, při přesunech žáků v rámci školního vzdělávání a při účasti žáků na různých akcích pořádaných školou. Škola

zároveň přihlíží k základním fyziologickým potřebám žáků a vytváří podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování.

Škola poskytuje žákům nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví. Na začátku školního roku jsou žáci seznámeni se školním řádem a řádně poučeni o zásadách bezpečného chování a ochraně zdraví ve škole a s protipožárními zásadami. V úvodních hodinách teoretického vyučování probíhá seznámení s řádem odborných učeben a v rámci tělesné výchovy s řádem sportovních zařízení (tělocvičen a hřiště). V úvodních hodinách odborného výcviku probíhá proškolení žáků o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a požární ochraně a seznámení s řádem učebny odborného výcviku. Při přechodu na smluvní pracoviště jsou žáci seznámeni s bezpečností a ochranou zdraví při práci a požární ochranou na smluvním pracovišti, s provozním a organizačním řádem smluvního pracoviště. Pokud žáci v praktickém vyučování používají a obsluhují stroje a zařízení a pracují s nářadím, musí být předem proškoleni o bezpečnosti a seznámeni s jeho obsluhou a údržbou. Před činnostmi prováděnými mimo budovu školy (exkurze, sportovní den...).

Škola vydává žákům osobní ochranné pracovní prostředky podle platné vnitřní směrnice a zajišťuje jejich údržbu. Veškerá proškolení žáků o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a požární ochraně v rámci odborného výcviku a o výdeji osobních ochranných pracovních prostředků jsou zapsány v osobním listu bezpečnosti práce a osobním listu pro výdej osobních ochranných pracovních prostředků. O poučeních v teoretickém vyučování musí být proveden záznam do třídní knihy.

K zajištění bezpečnosti žáků ve škole přispívá vykonávání dohledu nad žáky. Dohled vykonávají pedagogičtí pracovníci školy dle platného rozvrhu dozorů i mimo školu, např. při praktickém vyučování, kurzech, exkurzích a jiných činnostech vyplývajících ze školních vzdělávacích programů. Tyto akce musí být vždy předem schváleny ředitelkou školy. Poměr mezi počtem žáků a počtem dozírajících osob na jednotlivé akce se řídí platnými právními předpisy.

Úrazy žáků se evidují v knize úrazů, o úrazu škola uvědomí zákonného zástupce žáka a podle jeho závažnosti zajistí doprovod žáka do zdravotnického zařízení. Konkrétní podmínky, kdy lze žáka uvolnit z vyučování, stanovuje školní řád.

Ve škole pracuje preventista BOZP a PO a školní zdravotníci. Žáci i zaměstnanci jsou seznámeni se zásadami poskytování první pomoci. Na chodbách školy je vyvěšený traumatologický plán, požární evakuační plán a požární poplachové směrnice.

Dodržování podmínek pro bezpečnost a ochranu zdraví žáků kontrolují průběžně zaměstnanci školy v rámci své působnosti a plnění úkolů v oblasti prevence rizik. Nejméně jednou ročně probíhá na škole prověrka bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, která zahrnuje kontrolu odborných učeben a tříd užívaných žáky, včetně jejich vybavení.

3.4 Prevence šikany a drogových závislostí

Ve škole působí metodik prevence sociálně patologických jevů, k jehož standardním činnostem mimo jiné patří:

- koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu školy;
- koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, prekriminálního a kriminálního chování a rizikového chování.

Mezi aktivity uplatňované v rámci výuky patří přednášky pro žáky zaměřené na prevenci rizikového chování. K prevenci šikany a drogových závislostí přispívá vyučovací předmět Rodinná výchova, do kterého byly zařazeny tematické celky Zdraví a jeho ochrana a Rizika ohrožující zdraví. Žák se dozví, kam se obrátit, když jsou jeho lidská práva ohrožena, jak se mají řešit konflikty mezi vrstevníky, co se rozumí šikanou a jaké má tento jev důsledky. Učitel žákům objasní důsledky rizikového chování na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit své zdraví.

3.5 Charakteristika vzdělávaných žáků

Praktická škola dvouletá je určena žákům se středně těžkým mentálním postižením, případně lehkým mentálním postižením v kombinaci s dalším zdravotním postižením, kteří ukončili:

- povinnou školní docházku v základní škole samostatně zřízené pro žáky se zdravotním postižením
- povinnou školní docházku v základní škole speciální
- povinnou školní docházku, ale nezískali základní vzdělání
- základní vzdělání v základní škole a z vážných zdravotních důvodů, které jsou v kombinaci s mentálním postižením, se nemohou vzdělávat na jiném typu školy

V praktické škole dvouleté se vzdělávají žáci s různou mírou závažnosti rozličných zdravotních postižení. Vzhledem k tomu musí být zdravotní způsobilost žáků ke vzdělávání v odborných činnostech posouzena odborným lékařem. Na základě jeho doporučení budou stanoveny požadavky na žáky, které budou důsledně respektovat jejich individuální zvláštnosti, zdravotní stav a specifické problémy vyplývající z povahy a stupně postižení.

Škola je připravena na vzdělávání žáků s mentálním postižením, mentálním postižením v kombinaci s jiným zdravotním postižením (s narušenou komunikační schopností, tělesným nebo smyslovým postižením), žáků se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním. Je určena chlapcům i dívkám. Vzdělávací program trvá dva roky a jde o denní studium, které je ukončeno závěrečnou zkouškou z odborných předmětů.

3.6 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je tvořen ředitelkou školy, zástupkyní ředitelky, třídními i netřídními učiteli a vychovateli domova mládeže. Podporu pedagogickému sboru zajišťují asistenti pedagoga. V rámci školního poradenského pracoviště ve škole působí výchovný poradce, metodik prevence, kariérový poradce, školní psycholog a sociální pedagog.

Vedení školy se snaží zajišťovat výuku plně kvalifikovanými pedagogickými pracovníky se speciálně pedagogickým vzděláním, které je pro práci na praktické škole nezbytné. Předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků upravuje zákon o pedagogických pracovnících.

Soulad vzdělávacích a výchovných činností pedagogických pracovníků s cíli vzdělávání kontroluje ředitelka školy, která odpovídá za odbornou a pedagogickou úroveň vzdělávání a za to, že škola poskytuje vzdělávání dané školním vzdělávacím programem. Ředitelka školy také vytváří podmínky pro výkon inspekční činnosti České školní inspekce a přijímá následná opatření.

Pedagogičtí pracovníci mají po dobu výkonu své pedagogické činnosti povinnost dalšího vzdělávání, kterým si obnovují, upevňují a doplňují, případně zvyšují kvalifikaci. Další vzdělávání pedagogických pracovníků organizuje ředitelka školy podle plánu dalšího vzdělávání, při jehož sestavování přihlíží ke studijním zájmům pedagogického pracovníka, možnostem, potřebám a rozpočtu školy.

3.7 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola se zapojuje do projektu „Systémová podpora kariérového poradenství a tranzitních programů žáků se SVP pro ČR“ (reg. č. CZ.02.3.62/0.0/0.0/19_077/0016805) ve spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání, a rovněž realizuje aktivity v rámci Národního plánu doučování, zaměřeného na proměnu obsahu vzdělávání, podporu digitální a informační gramotnosti a informačního myšlení, zlepšení vybavení škol a vytvoření fondu mobilních digitálních zařízení; mezinárodní spolupráci škola neuskutečňuje.

3.8 Další aktivity uplatňované v rámci výuky i mimo vyučování

Mezi aktivity uplatňované v rámci výuky patří přednášky pro žáky zaměřené na prevenci rizikového chování, výchovu k odpovědnému rodičovství a ekologickou výchovu, dále přednášky orientované na profesní uplatnění žáků a sociálně psychologickou problematiku. Výuka je obohacena také o soutěže v rámci odborné přípravy (např. První pomoc), exkurze na pracoviště související s profesním uplatněním, sledování odborných časopisů a publikací či návštěvy výstav a kulturních akcí. Škola rovněž spolupracuje se sociálními partnery v rámci odborného výcviku, pomáhá žákům s organizací brigád a profesního uplatnění a podporuje účast žáků na soutěžích pořádaných jinými školami nebo institucemi.

Mimoškolní aktivity žáků na naší škole jsou orientovány do několika oblastí – sportovní aktivity zaměřené na základy různých sportovních disciplín, tvůrčí činnosti v podobě výtvarných a tvůrčích dílen či ručních prací, environmentální výchova prostřednictvím přírodovědného kroužku a také taneční a hudební kroužek. Hlavním cílem těchto aktivit je ukázat žákům cestu ke smysluplnému trávení volného času.

3.9 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráci s rodiči žáků se snažíme věnovat zvýšenou pozornost. Navazujeme ji již na nábořech žáků a prezentacích škol. Zákonní zástupci jsou zváni do školy v den probíhajícího přijímacího zařízení a první den zahájení školní docházky žáka. Zde jsou seznámeni s vedením školy, třídními učiteli, výchovným poradcem, metodikem prevence sociálně patologických jevů, dále s funkcí školské rady a organizací školního roku.

Zákonní zástupci žáků se dvakrát ročně účastní třídních schůzek. V průběhu celého školního roku mají možnost konzultovat výsledky vzdělávání a chování jejich dítěte s pedagogickými pracovníky školy. Při řešení výchovně vzdělávacích problémů mohou rodiče spolupracovat s třídním učitelem a výchovným poradcem.

V rámci sebehodnocení školy jsou zákonní zástupci žáků osloveni formou anonymních písemných dotazníků. Zákonní zástupci nezletilých žáků a zletilí žáci mají právo volit svého zástupce do školské rady a podílet se tak na správě školy.

Se zákonnými zástupci žáků vzdělávajících se podle individuálních vzdělávacích plánů škola navazuje užší spolupráci, která tkví v účasti na sestavování, úpravách a vyhodnocování individuálního vzdělávacího plánu.

Škola si uvědomuje, že bez vzájemné spolupráce s okolním sociálním a pracovním prostředím nemůže existovat, proto se snaží o navazování nových funkčních vazeb a o rozšiřování a prohlubování stávajících forem spolupráce.

Mezi nejužší sociální partnery škola patří:

Dům dětí a mládeže Magnet Mohelnice, Spartakiádní 744/8, Mohelnice, jehož prostory si naše škola pronajímá ke své činnosti. Umístění školy můžeme chápat jako speciální druh integrace, která vyžaduje porozumění a vstřícnost na obou stranách.

Střední průmyslová škola elektrotechniky a informatiky, Mohelnice, Gen. Svobody, která vlastní Domov mládeže, v němž se nachází Internát naší školy, kde jsou ubytováni žáci, kteří mají problémy s každodenním dojížděním do školy. Vychovatelé Internátu se pravidelně účastní jednání pedagogické rady a informují o chování žáků pedagogické pracovníky školy.

Základní sociální partneři školy jsou:

Základní školy, v nichž se vzdělávají žáci se zájmem o studium daného oboru naší školy. S těmito školami a zejména s jejich výchovnými poradci spolupracujeme při nábořích žáků. Přednostně jsou osločovány základní školy speciální, které vzdělávají žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Pedagogičtí pracovníci na třídních schůzkách informují rodiče o poslání naší školy a nabízených učebních oborech. Žáci a jejich zákonní zástupci jsou pozváni na dny otevřených dveří, kde mohou získat více informací a seznámit se s prostředím školy.

Zákonní zástupci žáků, se kterými navazujeme spolupráci na nábořích žáků a prezentacích škol. Je s nimi prokonzultována vhodnost zvoleného oboru vzhledem ke speciálním vzdělávacím potřebám jejich dítěte. Zákonní zástupci jsou zváni

do školy v den probíhajícího přijímacího řízení a první den zahájení školní docházky žáka. Zde jsou seznámeni s vedením školy, třídními učiteli, výchovným poradcem, metodikem prevence sociálně patologických jevů, dále s funkcí školské rady a organizací školního roku.

Potencionální zaměstnavatelé, se kterými škola spolupracuje dvou úrovních: Při odborných exkurzích žáků u zaměstnavatelů typických pro příslušnou oblast uplatnění absolventů a při tranzitním programu, jež usnadňuje žákům se speciálními potřebami přechod ze školy do zaměstnání. Škola sestavuje pravidelně aktualizovaný seznam potencionálních zaměstnavatelů žáků daného oboru vzdělání. Tento seznam obsahuje kontakt na zaměstnavatele, možné pracovní zařazení absolventa naší školy a požadavky zaměstnavatele na jeho odborné kompetence. Seznam potencionálních zaměstnavatelů je žákům plně k dispozici.

Absolventi naší školy, od kterých škola získává zpětnou vazbu. Absolventi jsou po dobu dvou let od ukončení vzdělávání pravidelně kontaktováni svými bývalými třídními učiteli, kteří se snaží mapovat jejich uplatnitelnost v oboru i mimo něj, případně jejich další pokračování ve studiu.

Regionální úřady práce jsou významným zdrojem informací o uplatnitelnosti absolventů školy a situaci na regionálním trhu práce. Snahou školy je vychovávat a vzdělávat absolventy, kteří budou maximálně splňovat požadavky zaměstnavatelů na odbornou kvalifikaci, a tak nebudou mít problém získat zaměstnání v oboru, který vystudovali. Na základě této spolupráce je škola každoročně zařazena do aktualizovaného Sborníku oborů vzdělávání středních škol a vyšších odborných škol Olomouckého kraje. S pracovišti státní sociální podpory úřadů práce škola spolupracuje také při plnění programu Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol a při řešení jednotlivých případů sociálně znevýhodněných žáků naší školy. Na úřad práce se škola obrací i v případech obsazování nových pracovních míst.

Školská poradenská zařízení, která zjišťují speciální vzdělávací potřeby žáků naší školy. Jedná se o pedagogicko-psychologické poradny a speciálně pedagogická centra. Tato zařízení spolupracují se školou při speciálně pedagogické diagnostice žáků, zajišťují pomoc při integraci žáků a při zpracování návrhů individuálních vzdělávacích plánů žáků, dále poskytují konzultace pedagogickým pracovníkům a metodické vedení práce výchovných poradců a metodiků prevence.

Odbory sociálních věcí městských úřadů, Poradna pro zdraví Šumperk, K-centrum Krédo Šumperk, P-centrum Olomouc, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež NITKA, Policie ČR. Nízkoprahový klub pro děti a mládež Rachot, Společnost Podané ruce – s těmito institucemi škola spolupracuje při řešení konkrétních případů týkajících se žáků naší školy a při organizování odborných přednášek pro žáky a individuálních konzultací pro jejich zákonné zástupce.

4 CHARAKTERISTIKA ŠVP PRŠ 2

4.1 Zaměření školy

Praktická škola dvouletá doplňuje a rozšiřuje všeobecné vzdělání dovršené v průběhu povinné školní docházky. Vzdělávací proces je zaměřen na získání základních pracovních dovedností, návyků a pracovních postupů potřebných v každodenním a v soukromém pracovním životě. Poskytuje základy odborného vzdělání a manuálních dovedností v oboru dle zaměření přípravy a vedoucích k profesnímu uplatnění. Získané dovednosti mohou žáci také využít v dalším vzdělávání.

4.2 Profil absolventa

Žáci se připravují pro výkon praktických činností ve vzdělávacích okruzích Rodinná výchova a Příprava pokrmů podle vzdělávacího obsahu a rozsahu stanoveného v rámcovém vzdělávacím programu PRŠ 2.

Škola si podle své profilace zvolila dvě další zaměření přípravy – Praktické činnosti a Pěstitelství.

Vzdělávacím okruhem Praktické činnosti škola navázala na tradici výuky oborů se zaměřením na šití oděvů.

Absolvent získá tyto odborné kompetence:

- přišije knoflíky, záplaty, aplikace
- ovládá základní druhy ručních stehů
- má přehled o oděvních materiálech, druzích žehliček a základním šicím stroji
- ušije jednoduché výrobky
- ovládá technologické postupy úklidů v domácnosti, v kancelářích, sociálních a zdravotnických zařízeních
- orientuje se v druzích úklidů, úklidových pomůckách a prostředcích
- ovládá praní, žehlení a údržbu oděvů a prádla

Vzdělávací okruh Pěstitelství poskytuje žákům základní vědomosti a pracovní dovednosti v oblasti pěstování některých druhů zeleniny a péči o květiny a jejich využití v praktickém životě.

Absolvent získá tyto odborné kompetence:

- připraví půdu pro pěstování zeleniny
- zná význam a pěstování některých druhů zeleniny
- udržuje a ošetřuje pokojové rostliny

Vzdělávání směřujeme k dosažení maximálně možné socializace jedince. Zaměřujeme se na vytvoření pracovních návyků, morálky, manuální zručnosti a kladného vztahu k práci. Při výuce upřednostňujeme rozvoj komunikačních schopností před encyklopedickými znalostmi. Vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu, pravidel bezpečnosti a hygieny práce. Poskytujeme mimoškolní vyžití žáků v širokém spektru volnočasových aktivit (kroužky a tradiční akce) a činnosti zaměřené na spolupráci rodiny a školy jako součást programu primární prevence rizikového chování. Poskytujeme služby školního poradenského pracoviště. Spolupracujeme s místními organizacemi, orgány státní správy, s poradenskými pracovišti a odbornými lékaři.

4.3 Ukončování vzdělání

Vzdělávání se ukončuje závěrečnou zkouškou. Dokladem o dosažení stupně vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce. Závěrečná zkouška se skládá z ústní teoretické zkoušky z odborných předmětů a z praktické zkoušky z odborných předmětů. Úspěšným ukončením vzdělávacího programu žák získá střední vzdělání.

4.4 Výchovné a vzdělávací strategie

K rozvoji klíčových a odborných kompetencí dochází na úrovni školy i v jednotlivých vyučovacích předmětech. Pedagogové přitom vychází z osobnostních dispozic a fyzických předpokladů žáků a důsledně respektují jejich individuální zvláštnosti. Způsob, jakým dochází k naplňování klíčových a odborných kompetencí v jednotlivých vyučovacích předmětech, je uveden v učebních osnovách. Základním nástrojem jejich rozvoje jsou vhodné vyučovací strategie, které vedou ke zlepšování zájmu žáků o zvolený obor vzdělání a směřují k propojení školního prostředí s reálným.

Rozvoj odborných kompetencí je v rámci teoretické výuky realizován v jednotlivých předmětech odborné přípravy. Zásadní význam pro jejich rozvoj však tkví v získávání dovedností v praktických činnostech.

V následující tabulce jsou shrnuty společné postupy uplatňované na úrovni školy (ve výuce i mimo výuku), které cíleně směřují k utváření a naplňování klíčových a odborných kompetencí.

Klíčové a odborné kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k formování kompetencí	Formy a metody
Kompetence k učení:		
- osvojit si poznatky obsažené ve vzdělávacím programu	- vytváříme podmínky pro úspěšnou realizaci školního vzdělávacího programu	- individuální přístup, spolupráce s rodiči, PPP, SPC
- využívat vhodné naučné metody a techniky	- volíme takové metody a formy práce, které respektují individuální zvláštnosti jednotlivých žáků po stránce fyzické, psychické i sociální	- využití speciálních učebnic, učebních textů, pracovních sešitů, pracovních listů a dalších dostupných názorných pomůcek
- používat základní pojmy z různých vzdělávacích oblastí a pracovních činností	- snažíme se fixovat používání základních pojmů z různých vzdělávacích oblastí	- zábavná forma výuky, střídání činností a časté opakování
- reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku	- posilujeme sebekontrolu a sebehodnocení žáků - upřednostňujeme motivující hodnocení žáků v souladu s jejich individuálními možnostmi	- průběžné hodnocení a individuální přístup
- uplatňovat znalosti k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností	- trénujeme prohlubování vědomostí a dovedností a postojů - veškeré činnosti směřujeme k praktickému využití získaných znalostí a dovedností	- modelové situace
- dokázat vyhledávat informace a využívat je v praktickém životě	- seznamujeme žáky se způsoby získávání informací z různých pramenů - poukazujeme na využití teoretických poznatků v praxi	- práci na PC (internet), práci s časopisy, knihami
Kompetence k řešení problémů:		
- rozpoznat problémy a hledat způsob řešení	- zařazujeme metody, při kterých žáci docházejí k řešením a závěrům samostatně - vytváříme problémové úlohy tak, aby žák dokázal reagovat na problémové situace	- problémové úlohy,

- řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem případně za pomoci druhé osoby	- vytváříme u žáků vlastní prožitky, které mohou využít při řešení problémových situací - zařazujeme činnosti pro samostatnou a skupinovou práci	- skupinová práce, nápodoba a modelové situace
- přijímat důsledky svých rozhodnutí	- posilujeme sebevědomí žáků - povzbuzujeme žáky k řešení problémů různými způsoby a při neúspěšném řešení nabízíme jiné cesty postupů tak, aby se žáci nenechali odradit nezdarem	- pochvala a kladné hodnocení před kolektivem, vysvětlování
- dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby	- vytváříme klima bezpečí, ve kterém mají žáci pocit, že se mohou svěřit se svými problémy - umožňujeme žákům při jejich školních i osobních problémech konzultaci s pracovníky školy	- konzultace
Kompetence komunikativní:		
- rozvinout své komunikační schopnosti	- připravujeme žáky, aby byli schopni se aktivně zapojit pro vzájemnou komunikaci žáků - nacvičujeme a trénujeme komunikaci v různých situacích (nakupování, dopravní prostředky)	- přátelská atmosféra, otevřená komunikace, školní akce, dramatizace a vlastní prožitek
- naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na ně reagovat	- usilujeme o pochopení daného úkolu či problému - učíme žáky klást otázky	- zjednodušené slovní sdělení, zpětná reakce žáků
- vyjadřovat své názory a postoje a vhodnou formou se snažit obhájit svůj názor	- umožňujeme žákům vyjadřovat své názory	- přátelská atmosféra, otevřená komunikace
- dokázat se v rámci svých možností srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou	- umožňujeme prezentaci žáků před spolužáky - zařazujeme úkoly, které směřují k porozumění slovních pokynů, obrazových materiálů a běžně užívaných textů a symbolů	- prezentace, referáty, vystoupení, písemné úkoly
- využívat pro komunikaci běžné digitální technologie;	- učíme žáky samostatné práci na PC,	- práce na PC
- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů a kvalitní spolupráce s ostatními lidmi	- podporujeme schopnost komunikovat s vrstevníky i ostatními lidmi	- přátelská atmosféra, otevřená komunikace, školní akce

	- organizujeme aktivity, při kterých se setkávají a spolupracují s žáky z dalších tříd, ale i škol	
Kompetence sociální a personální:		
- orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování	- dbáme na dodržování pravidel společenského chování a školního řádu - vytváříme představu o vztazích mezi lidmi, - podporujeme sociální chování žáků	- kontrola, upozorňování, sledování vhodných pořadů, četba knih, zařazování vycházek a exkurzí
- uvědomovat si nebezpečí psychického i fyzického zneužití vlastní osoby	- seznamujeme žáky s možným psychickým a fyzickým zneužíváním vlastní osoby - příležitostně také zařazujeme besedy s odborníky - vytváříme podmínky pro ochranu žáků před násilím, šikanou a jinými společensky negativními jevy	- rozhovor, dramatizace, sledování naučných programů zaměřených k rozpoznávání nevhodného a rizikového chování, přednášky, sledování a vyhodnocování situace ve třídě (škole)
- respektovat práva a povinnosti své a ostatních, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů	- rozvíjíme sociální dovednost potřebné k týmové spolupráci - posilujeme a utváříme u žáků kladné vztahy s vrstevníky	- práci ve skupinách, společné akce, soutěže
- jednat zodpovědně vůči vlastní osobě i osobám druhým	- dbáme na dodržování školního řádu a pravidel bezpečnosti - upevňujeme základní společenské návyky, tak aby si žáci vážili sami sebe i druhých lidí	- poučení, kontrola, upozorňování, dramatizace
- dokázat se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy	- upozorňujeme na možná nebezpečí a možné krizové situace - upevňujeme postupy a dovednosti při řešení těchto situací	- vysvětlování a besedy s odborníky, praktické nácviky
Kompetence občanské:		
- respektovat základní práva a povinnosti občanů,	- zařazujeme aktivity zaměřené k upevňování již osvojených	- školní akce, vycházky, exkurze

společenské normy a pravidla soužití	vhodných způsobů chování a jednání na veřejnosti	
- podílet se na ochraně životního prostředí a jednat v souladu se strategií udržitelného rozvoje	- připravujeme pro žáky akce, při kterých se podílejí na ochraně životního prostředí	- školní akce (EKO –den) praktické činnosti a aktivity
- zvládnout běžnou komunikaci s úřady	- navštěvujeme veřejné instituce, kde jsou žáci seznamováni se svými právy a povinnostmi	- návštěva úřadů (městský, sociální úřad)
- zdůvodnit význam zdravého životního stylu, vážit si svého zdraví i zdraví druhých	- pravidelně seznamujeme žáky s významem zdravého životního stylu	- besedy, přednášky, školní akce
- respektovat a chránit naše tradice a kulturní i historické dědictví	- celoročně si s žáky připomínáme jednotlivá výročí a tradice	- výlety, exkurze
- rozpoznat nevhodné a rizikové chování, uvědomovat si jeho možné důsledky	- upozorňujeme na možná nebezpečí a důsledky rizikového chování	- vysvětlování a besedy s odborníky
Kompetence pracovní:		
- mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti	- motivujeme, dohlížíme a procvičujeme základní pracovní postupy, dovednosti a návyky, aby se u žáků zautomatizovaly - vedeme žáky k osvojování poznatků a pracovních postupů a připravujeme je tak k vykonávání pracovních činností	- nápodoby, nácvik, didaktické hry, modelové situace
- chápat význam práce a možnost vlastního zapojení do pracovního procesu	- udržujeme pozornost žáků a jejich chuť pracovat, tím přispíváme k zapojení žáka do pracovního procesu	- vhodný výběr činností, kladný přístup, konzultace s výchovným poradcem
- plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých	- vedeme žáky k vytrvalému a pečlivému přístupu k týmové i samostatné práci - formujeme u žáků odpovědný postoj k plnění svých povinností a respektování stanovených pravidel	- vhodná motivace, samostatná a skupinová práce
- znát možnosti využívání poradenských	- zajišťujeme návštěvu úřadu práce, kde se žáci seznámí	- návštěva úřadu práce, konzultace

a zprostředkovatelských služeb	s poskytovanými poradenskými službami - poskytujeme konzultace s výchovným poradcem	s výchovným poradcem
- řídit se zásadami bezpečnosti ochrany zdraví při práci i hygienu práce	- seznamujeme a proškoluje žáky s bezpečností práce ve vyučování a během pracovních činností - nacvičujeme a trénujeme situace vedoucí k zajištění bezpečnosti žáků	- školení bezpečnosti, modelové situace, kontrola, upozorňování
Digitální kompetence:		
- využívat doporučenými postupy digitální zařízení, se kterými opakovaně pracuje	- nacvičujeme se žáky práci s digitálními zařízeními, se kterými se setkávají v běžném životě - opakujeme se žáky běžné úkony s těmito zařízeními - vedeme žáky k samostatnosti při práci s těmito zařízeními	- práce na uživatelské úrovni s digitálními zařízeními běžného života (TV, digitální zařízení v kuchyni, koupelně, telefon, tablet, ...) - hledání v návodech k obsluze a následná aplikace
- dodržovat pravidla bezpečnosti při využívání digitálních technologií	- upozorňujeme na možná nebezpečí a problémy, které mohou nastat při užívání digitálních technologií - vedeme žáky k řešení některých potíží s digitálními zařízeními a k předcházení různým potížím	- využití různých cvičných testů zaměřených na kyberbezpečnost - vyhledávání různých situací, které mohou být nebezpečné při využívání digitálních zařízení - nácvik telefonních hovorů s různými podvodníky
- sdílet informace pro vlastní potřebu a respektovat pravidla bezpečného chování v digitálním prostředí	- seznamujeme žáky s pravidly pohybu v digitálním prostředí - upozorňujeme žáky na situace, které mohou nastat nesprávným sdílením různých informací - vedeme žáky k uvědomění si, které informace je vhodné sdílet a s kým	- seznámení se sociálními sítěmi - diskuse o vhodných a nevhodných sdílení - vyhledání a sestavení seznamu, které informace nikdy nesdílíme, pouze v možných případech, jakou formou a s kým

- vytvářet jednoduchý digitální obsah tvořivou činností	- umožňujeme žákům vytvářet různé práce v digitálním světě formou různých programů a aplikací - vytváříme se žáky různé výstupy pomocí digitálních zařízení	- práce na přístupných digitálních zařízeních (PC, tablet, mobilní telefon) v různých dostupných programech
- využívat pro komunikaci běžné digitální technologie	- učíme žáky využívat základní pravidla při komunikaci v digitálním prostředí - vedeme žáky k využívání běžných digitálních technologií při komunikaci s lidmi i institucemi	- nácvik telefonních hovorů s různými lidmi a institucemi - nácvik psaní e-mailů různým lidem a institucím - nácvik psaní SMS a jiných digitálních zpráv různým lidem
- využívat běžné digitální technologie při vyhledávání potřebných informací	- umožňujeme žákům vyhledávat informace, které potřebují ke svému vzdělávání, rozvoji i běžnému životu - pomáháme žákům vymýšlet formulace, které jim pomohou tyto informace vyhledávat co nejefektivněji	- vyhledávání informací v různých dostupných prohlížečích - kritické hodnocení nalezených informací
- využívat různé evidence, programy a aplikace zjednodušující běžný život	- seznamujeme žáky s různými evidencemi, programy a aplikacemi, které mohou využívat v běžném i pracovním životě	- seznamování se a pokud možno tak využívání programů a aplikací (jízdní řády, mapy, navigace, seznamy, portály různých institucí, úřadů, aplikace zdravotních pojišťoven, internetová bankovníctví, ...)
Odborné kompetence:		
- dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany	- seznamujeme a proškoluje žáky s bezpečností práce ve vyučování a během pracovních činností. - nacvičujeme a trénujeme modelové situace vedoucí k zajištění bezpečnosti žáků	- školení bezpečnosti, modelové situace, kontrola, upozorňování

- používat osobní ochranné pracovní prostředky podle prováděných činností	- pravidelně kontrolujeme, zda žáci mají pracovní oděv, obuv a zda správně používají ochranné pracovní pomůcky	- kontrola, nácvik dovedností
- spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí	- učíme žáky, aby se podíleli na vytváření bezpečného pracovního prostředí	- pravidelná cvičení a kontroly
- dodržovat stanovené normy a předpisy	- seznamujeme žáky se stanovenými normami a předpisy a kontrolujeme jejich dodržování	- proškolení, kontrola
- pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby, pracovat v souladu s technologickými postupy	- učíme žáky pracovat podle návodů a v souladu s technologickými postupy	- pravidelná cvičení a kontrola
- zvolit vhodné materiály, vybrat a použít správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti	- učíme žáky nejprve za pomoci druhé osoby, později samostatně vybrat a využít správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti	- pravidelná cvičení a kontrola
- zkontrolovat a zhodnotit kvalitu své vykonané činnosti	- učíme žáky kontrolovat a hodnotit kvalitu odvedené práce	- sebehodnocení a vzájemné hodnocení
- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení	- informujeme žáky o užitečnosti vykonávané práce	- rozhovor
- posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí	- během pracovního procesu vedeme žáky k uvědomění si významu a nutnosti ohledu na životní prostředí	- vysvětlování, rozhovor
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí	- vedeme žáky k tomu, aby prakticky využívali všech možností ochrany životního prostředí a dokázali účelně nakládat s materiály, energiemi, odpady a jinými látkami	- praktický nácvik – třídění odpadů, šetření vodou a materiály

4.5 Zabezpečení vzdělávání žáků s kombinací postižení

Do praktické školy jsou zařazováni žáci s mentálním postižením, zrakovým postižením, s narušenou komunikační schopností, s kombinovanými vadami.

4.5.1 Vzdělávání žáků s mentálním postižením

Škola zajišťuje výchovu a vzdělávání žáků s lehkým a středně těžkým mentálním postižením.

Zajišťujeme:

- Služby externího školního psychologa (pedagogicko – psychologická diagnostika, poradenství pro rodiče žáka)
- Spolupráci se SPC při ZŠ a MŠ Mohelnice, Masarykova 4 přímo určenými pro klienty s mentálním postižením
- Kvalifikovanou speciální pedagogickou péči (individuální přístup, respektování pomalého pracovního tempa)
- Speciální metody práce
- Vypracování individuálních vzdělávacích plánů
- Zdravotní a rehabilitační tělesnou výchovu
- V případě nutnosti asistenta pedagoga nebo osobního asistenta
- Speciální kompenzační a reedukační pomůcky
- Strukturovanou výuku pro žáky s poruchou autistického spektra

4.5.2 Vzdělávání žáků s kombinací postižení

Do naší školy jsou zařazováni i žáci s kombinovanou vadou. Jedná se o žáky postižené dvěma či více vadami, kauzálně na sobě nezávislými. U těchto žáků je využíváno souběhu metod, postupů a principů jako pro žáky s jednotlivými typy postižení. To znamená, že metody pro žáky s tělesným, smyslovým, mentálním postižením se využívají souběžně.

Celkově dodržujeme speciálně pedagogická opatření, která vyplývají z typu vady. Zajišťujeme nižší počet žáků ve třídě s důsledným individuálním přístupem – tam, kde je potřeba zajišťujeme osobní asistenci. Po dohodě s rodiči, výchovným poradcem a SPC vypracováváme individuální vzdělávací plány. Uplatňujeme speciálně pedagogické metody práce. Využíváme speciálně pedagogické reedukační a kompenzační pomůcky vzhledem k typu postižení.

4.5.3 Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Pro rodiče a žáky školy, kteří pochází s nižšího sociokulturního, často nepodnětného prostředí (žáci se sociálním znevýhodněním) zajišťujeme:

- Pomoc při výběru kompenzační pomůcky pro vlastní potřebu domů
- Přístup k internetu do počítačové učebny i v době mimo vyučování
- Bezplatnou nabídku zájmových kroužků různého zaměření organizovaných ve škole
- Bezplatné půjčování knih ze školní knihovny
- Konzultace s rodinou o zdravotním stavu žáka, výpomoc a objednání k lékaři
- Poradenské služby, týkající se zabezpečení zdravého vývoje dítěte (poradenství v oblasti stravování, oblékání, chodu domácnosti, budování hygienických návyků, rozšiřování zájmů)

4.5.4 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se řídí platnou legislativou – školským zákonem a vyhláškou o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných (v platném znění) a dalšími platnými předpisy. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

Vzdělávání v naší škole je obecně založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Zajišťujeme, aby se každý žák prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám s využitím podpůrných opatření optimálně vyvíjel a dosahoval svého osobního maxima.

Odborná učiliště jsou typ školy zřízené pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami podle §16 odstavce 9 zákona č. 561/2004 Sb. Na odborná učiliště jsou přijímáni žáci základních škol speciálních a žáci základních škol, u kterých školské poradenské zařízení shledá, že vzhledem k povaze speciálních vzdělávacích potřeb žáka nebo k průběhu a výsledkům dosavadního poskytování podpůrných opatření by samotná podpůrná opatření nepostačovala k naplňování jeho vzdělávacích možností a k uplatnění jeho práva na vzdělávání. Podmínkou pro zařazení je písemná žádost

zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka, splnění podmínky zdravotní způsobilosti uchazečů o studium daného oboru a doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ), které stanoví stupeň a doporučí podpůrná opatření vzhledem ke specifickým vzdělávacím potřebám těchto žáků.

Doporučení školského poradenského zařízení má být v souladu se zájmem žáka. Doporučení vystavuje školské poradenské zařízení. Po jeho vystavení seznamuje s jeho obsahem společně se zprávou z vyšetření zákonného zástupce žáka nebo žáka zletilého. Vyšetření žáka i vystavení dokumentů je možné vždy jen s informovaným souhlasem rodiče nebo zletilého žáka. Doporučení je předáno škole a zde je následně projednáno, případně ještě upraveno se souhlasem všech participantů (škola, rodič, žák, ŠPZ) a s informovaným souhlasem rodiče či zletilého žáka podepsáno. Doporučení obsahuje popis vzdělávacích potřeb žáka, popis všech zvolených podpůrných opatření včetně individuálního vzdělávacího plánu, doporučení k poskytnutí asistenta pedagoga nebo dalších osob podporujících vzdělávání žáka, vymezení pomůcek atd. Jak bylo zmíněno výše, navržená a vzájemně odsouhlasená podpůrná opatření by se měla začít školou realizovat neprodleně, nejpozději do 4 měsíců ode dne jejich nastavení.

Výchovný a vzdělávací proces se na odborném učilišti přizpůsobuje úrovni psychofyzického vývoje žáků – používají se speciální výukové metody, postupy a formy. Je nezbytný vhodný výběr učiva a individuální přístup učitele, podmíněný výrazným snížením počtu žáků ve třídě. Důraz je kladen především na předávání praktických dovedností tak, aby žáci našli profesní uplatnění ve svém oboru. Se žáky pracují pedagogové se vzděláním ve speciální pedagogice.

Na naši školu přicházejí žáci nejméně s třetím stupněm poskytování podpůrných opatření, kteří již byli diagnostikováni v ŠPZ.

4.6 Individuální vzdělávací plán (IVP) žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

IVP zpracovává škola pro žáka na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce či zletilého žáka. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP). Naplňování IVP vyhodnocuje ŠPZ ve spolupráci se školou minimálně jednou ročně.

Při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu pro žáka škola vychází z úpravy očekávaných výstupů z RVP pro daný obor. Tyto výstupy jsou vodítkem pro případné

úpravy výstupů uvedených v ŠVP do individuálního vzdělávacího plánu pro žáka. Úpravy výstupů se provádějí na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka. Výstupy představují cílovou úroveň, kterou lze s využitím podpůrných opatření případně překročit. V souladu s platnou legislativou se výstupy minimální doporučené úrovně využijí v případě podpůrných opatření třetího stupně pouze u žáků s lehkým mentálním postižením.

IVP zpracovává škola (třídní učitel či vyučující konkrétního předmětu s pomocí výchovného poradce) na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka, nebo zletilého žáka, za jeho vypracování odpovídá ředitelka školy.

IVP obsahuje:

- údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem,
- informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, případné úpravě výstupů ze vzdělávání žáka,
- jméno pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

IVP se zpracovává do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce žáka nebo zletilého žáka, a je dle potřeb upravován a doplňován v průběhu celého školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka nebo zletilého žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Následně výchovný poradce předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitelky školy, který zajistí záznam do školní matriky. IVP je zpracováván ve spolupráci se školským poradenským zařízením.

Realizace IVP je průběžně hodnocena a dle potřeby konzultována na schůzkách s vyučujícími pedagogy, výchovným poradcem a zákonnými zástupci.

4.7 Pravidla pro zapojení dalších subjektů

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami naše škola spolupracuje s mnoha subjekty: PPP Šumperk, PPP a SPC Olomouc, SPC Hranice, PPP Ústí nad Orlicí, neziskovými organizacemi, OSPOD. Taktéž škola poskytuje odborné konzultace pro běžné školy a výchovné poradce. S ostatními subjekty škola bude spolupracovat v souladu s doporučením poradenského zařízení a dle typu speciálních

vzdělávacích potřeb žáka. Pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je stěžejní spolupráce se zákonnými zástupci žáků.

4.8 Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní poradenské pracoviště je v naší škole tvořeno ředitelkou školy, výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, školním psychologem a školním metodikem prevence. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením. Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště spolu s třídními učiteli.

4.9 Specifikace provádění podpůrných opatření

Při stanovení podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami škola vychází z doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory v souladu s platnou legislativou

Nejčastěji jsou školou aplikována tato podpůrná opatření: poradenská pomoc školy a pomoc ŠPZ, IVP, úprava organizace vzdělávání, úprava podmínek přijímání a ukončování vzdělávání, úprava výstupů ze vzdělávání, asistent pedagoga, případně další pedagogický pracovník – například psycholog, možnost uplatnění augmentativní a alternativní formy komunikace, úhrada speciálních učebnic, didaktických a kompenzačních pomůcek. Další popis možné podpory je uveden v právních předpisech, v přehledu podpůrných opatření.

Jako běžná podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívány tyto přístupy:

Metody výuky (pedagogické postupy)

- individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifík žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip
- multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vrácení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.),
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,

- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů,
- podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti),
- respektování míry nadání žáka a jeho specifika,
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem,
- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování,
- zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění,
- zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy,
- intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka.

Organizace výuky

- střídání forem a činností během výuky,
- využívání skupinové výuky,
- postupný přechod k systému kooperativní výuky,
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka,
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků,
- nabídka volnočasových aktivit (ve škole) a podpora rozvoje zájmů žáka,
- organizační podpora mimoškolního vzdělávání,
- účast na odborných exkurzích.

Hodnocení žáka

- využívání různých forem hodnocení žáka,
- hodnocení vychází ze zjištěných specifík žáka – přihlíží se k povaze postižení nebo znevýhodnění (např. speciální formy zkoušení – nahrazení písemného zkoušení ústním nebo naopak, individuální tempo u písemných zkoušek, nahrazení psaní dlouhých textů testy apod.),

- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka,
- podpora autonomního hodnocení (sebehodnocení),
- zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání,
- z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnotící kritéria,
- formativní hodnocení směřuje ke zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní a korektivní,
- celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání.

Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka,
- respektování zvláštností a možností žáka,
- vysvětlení vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnosti úlev,
- vytvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry,
- v případě dlouhodobé nemoci konzultace a vytvoření individuálního vzdělávacího plánu,
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků,
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními,
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci,
- nutnost spolupráce s rodiči,
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný,
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa,
- důslednost.

Žákovi se zdravotním postižením může ředitelka školy prodloužit délku vzdělávání v daném oboru až o dva školní roky.

4.10 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností. Postup při zajišťování výuky je obdobný jako u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Tato skutečnost vychází z toho, že také žák mimořádně nadaný má speciální vzdělávací potřeby. Na typu naší školy se nejčastěji setkáváme s nadáním v oblastech hudebních, výtvarných a pohybových.

4.11 Popis pravidel a průběhu tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP mimořádně nadaného žáka

Pravidla vychází z platné legislativy. Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele. Škola přijme opatření podporující a rozvíjející nadání žáka. Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka. V případě potřeby, škola spolupracuje se školským poradenským zařízením, které doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce nebo zletilý žák podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitelka školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.

4.12 Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka

IVP obsahuje údaje o způsobu poskytování individuální pedagogické, speciálně pedagogické nebo psychologické péče mimořádně nadanému žákovi, vzdělávací model pro mimořádně nadaného žáka, údaje o potřebě úprav v obsahu vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, volbu pedagogických postupů, způsobů zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení, úpravu zkoušek, seznam učebních pomůcek, učebnic a materiálů, personální zajištění, úpravu průběhu vyučování. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. Vyhodnocení IVP obsahuje hodnocení účinnosti podpory a změny ve vzdělávání včetně návrhu pro další rozvoj žáka.

IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje a je za něj zodpovědný třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením.

IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka.

Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v platné legislativě. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovní poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka nebo zletilého žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovní poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitelky školy, který zajistí záznam do školní matriky. IVP je zpracováván ve spolupráci se školským poradenským zařízením. Realizace IVP je průběžně hodnocena a dle potřeby konzultována na schůzkách s vyučujícími pedagogy, výchovným poradcem a zákonnými zástupci. Stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

4.13 Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami – nadané a mimořádně nadané žáky

Školní poradenské pracoviště je v naší škole tvořeno ředitelkou školy, výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, školním psychologem a školním metodikem prevence. Výchovní poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením. Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště spolu se třídními učiteli.

4.14 Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky školy

Při vzdělávání nadaných či mimořádně nadaných žáků naše škola spolupracuje s domovy dětí a mládeže, které nabízí různé volnočasové aktivity, samotná škola nabízí široký repertoár kroužků podporující a rozvíjející nadání výtvarné, pohybové a hudební. Pracovníci poskytují konzultace podle potřeby. Pedagogové naší školy se vzdělávají v této problematice v rámci jejich DVPP. Je využívána metodická podpora na portále rvp.cz, centrumnadani.cz a jiné.

4.15 Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků

Metody výuky (pedagogické postupy)

- obohacení dílčích výstupů školního vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovacích předmětů,
- cílená podpora a rozvoj kreativity, hravosti, nápaditosti, objevování zákonitostí a vztahů,
- metody a formy práce umožňující vidět věci z různých úhlů,
- využívání individuální a skupinové projektové práce, stáže na odborných pracovištích na podporu rozvoje vědomostí a dovedností, včetně praktických dovedností nadaných žáků,
- povzbuzovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí,
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činnost,
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka,
- napomáhání osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojování do kolektivních činností, vedení k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci a ochotě pomáhat slabším.

Úprava obsahu vzdělávání

- obohacování učiva (dílčích výstupů) nad rámec školního vzdělávacího programu podle charakteru nadání žáka,
- příprava a účast na soutěžích.

Organizace výuky

- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit,
- žáci se účastní olympiád, soutěží nejen školních, ale i regionálních nebo krajských,
- žáci jsou směřováni k zapojení se do zájmových aktivit organizovaných školou nebo dalšími organizacemi (DDM, ZUŠ, sportovní kluby).

4.16 Začlenění průřezových témat

Škola do vzdělávání žáků vybrala a zařadila tato tři průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Člověk a životní prostředí

Průřezová témata jsou realizována formou integrace obsahu tematických okruhů průřezového tématu do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu. Témata jsou v rámci výuky předmětu realizována různými aktivizujícími metodami a formami práce.

4.16.1 Bližší popis preferovaných průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

Smyslem průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova (OSV) je pomáhat všem žákům utvářet si praktické životní dovednosti a pomáhat jim hledat vlastní cestu ke spokojenému životu a kvalitním mezilidským vztahům. OSV se zabývá rozvojem schopností poznávání, sebe poznáním a sebe pojetím, sebe regulací, psychohygienou a kreativitou, věnuje se poznávání lidí, mezilidským vztahům, komunikaci, spolupráci a také hodnotám, postojům, praktické etice a dovednostem rozhodování a řešení problémů. Osobnostní a sociální výchova se prolíná všemi vyučovacími předměty. Realizace jednotlivých tematických celků daného průřezového tématu se uskutečňuje prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení a modelových situací.

Výchova demokratického občana

Průřezové téma Výchova demokratického občana se dotýká mezilidských vztahů nejen ve škole, ale i v ostatních oblastech života žáků. Škola si jej k realizaci vybrala z toho důvodu, že se u nás setkávají žáci různých věkových, sociálních i národnostních skupin a s různými fyzickými i mentálními handicap. Jejich chování je ovlivněno především rodinným a sociálním prostředím, ve kterém se pohybují. Průřezové téma by mělo vést žáky k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování demokratické společnosti. Průřezové téma je realizováno nadpředmětově, těžištěm realizace jsou předměty společenskovedního zaměření. Průřezové téma prostupuje celým vzděláváním v rámci demokratického klimatu školy, která je otevřená k rodičům, sociálním partnerům i k širší veřejnosti.

Realizace daného průřezového tématu spočívá především v promyšleném a funkčním používání strategií výuky např. používání aktivizujících metod a forem práce ve výuce,

jako je problémové učení, kooperativní učení, různé diskusní a simulační metody, metody směřující k funkční gramotnosti (tj. schopnost číst textový materiál, podle svých možností jej interpretovat, hodnotit a používat pro různé účely) atp.

Člověk a životní prostředí

Cílem zařazení průřezového tématu Člověk a životní prostředí do výchovně vzdělávacího procesu je seznamovat žáky s problematikou čistoty a ochrany životního prostředí, rozvíjet ekologické myšlení a chování žáků a snažit se je vést k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí. Klademe důraz na kvalitní primární ekologickou osvětu v přijatelné formě s ohledem na mentální úroveň žáků (vysvětlování, besedy, letáky, plakáty, filmy a jiné).

Průřezové téma je realizováno nadpředmětově, těžištěm realizace jsou předměty Základy přírodních věd a praktické činnosti, které obsahují tematické celky zaměřené na rozvoj znalostí a dovedností a na formování postojů žáků potřebných pro pochopení principů udržitelného rozvoje a vedou je k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí. Využívány jsou zejména problémově zadávané otázky, úkoly nebo situace s environmentální problematikou, které mají žákům umožnit nejen pochopení a procvičování probíraného učiva, ale uplatnění jejich dalších znalostí z různých oblastí vzdělávání i z mimoškolního prostředí.

Škola se aktivně účastní akcí s ekologickou tematikou pořádaných jinými organizacemi a také ekologické akce každoročně pořádá (EKO DEN). Ekologická hlediska jsou uplatňována i v běžném provozu školy, který respektuje zásady úspornosti a hospodárnosti při zacházení s veškerými zdroji (třídění odpadů, šetření elektrickou energií a papírem atd.).

V učebních osnovách jednotlivých vyučovacích předmětů je uvedeno, v jakém ročníku a v jakém rozsahu jsou tematické okruhy průřezových témat realizovány.

Začlenění průřezových témat v jednotlivých vyučovacích předmětech

Vyučovací předmět	Průřezové téma								
	Osobnostní a sociální výchova			Výchova demokratického občana		Člověk a životní prostředí			
	Osobnostní rozvoj	Sociální rozvoj	Morální rozvoj	Občanská společnost, stát a škola	Lidské vztahy	Ekosystémy	Základní podmínky života	Vztah člověka k prostředí	Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Český jazyk a literatura	●	●	●	○	○	-	-	○	○
Anglický jazyk	●	●	○	○	○	-	-	○	○
Matematika	●	●	○	○	○	-	-	○	○
Informatika	○	●	○	○	○	-	-	○	○
Občanská výchova	●	●	●	●	●	-	-	○	○
Základy přírodních věd	●	●	●	○	○	●	●	●	●
Hudební výchova	●	●	○	○	○	-	-	○	○
Výtvarná výchova	●	○	○	○	○		○	○	○
Tělesná výchova	●	●	○	○	○		○	●	○
Rodinná výchova	●	●	●	●	●	-	-	●	○
Výživa a příprava pokrmů	●	●	-	○	-	-	-	○	○
Praktické činnosti	●	●	-	○	-	-	-	○	○
Pěstitelství	●	●	-	○	-	●	●	●	○

Vysvětlení značek:

- ... předmět má zásadní význam pro realizaci daného tematického okruhu průřezového tématu (viz učební osnovy jednotlivých vyučovacích předmětů)
- ... předmět se podílí na realizaci daného tematického okruhu průřezového tématu
- ... předmět se zásadní způsobem nepodílí na realizaci daného tematického okruhu průřezového tématu

5 UČEBNÍ PLÁN

5.1 Rozvržení vyučovacích předmětů

Názvy povinných vyučovacích předmětů	Zkratka	Počet týdenních vyučovacích hodin			Využití dispon. časové dotace
		1. ročník	2. ročník	Celkem	
Český jazyk a literatura	ČJL	3	3	6	2
Anglický jazyk	AJ	1	1	2	-
Matematika	M	2	2	4	-
Informatika	INF	1	1	2	-
Občanská výchova	OV	1	1	2	-
Základy přírodních věd	ZPV	1	1	2	-
Hudební výchova	HUV	1	1	2	2
Výtvarná výchova	VV	2	2	4	
Tělesná výchova	TV	4	4	8	4
Rodinná výchova	RV	4	4	8	-
Výživa a příprava pokrmů	VPP	5	5	10	2
Praktické činnosti	PČ	5	5	10	2
Pěstitelství	PE	2	2	4	
Celková týdenní hodinová dotace		32	32	64	12

Poznámky k učebnímu plánu

- Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je členěn na jazykovou výchovu, komunikační a slohovou výchovu a literární výchovu. Součástí předmětu je také dramatická výchova. Kromě literární výchovy, která je vyučována v samostatných hodinách, jsou ostatní složky vyučovány komplexně z důvodu lepšího propojení předmětu s životní realitou. Z tohoto důvodu je předmět v každém ročníku posílen o jednu vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.
- Škola respektovala cizí jazyk, s nímž se již žáci seznámili v základním vzdělávání, a proto zvolila Anglický jazyk.

- Vyučovací předmět Výtvarná výchova je v každém ročníku posílen o jednu vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace vzhledem k náročnosti používaných výtvarných technik.
- Součástí vyučovacího předmětu Tělesná výchova je zdravotní tělesná výchova, která je určena pro žáky s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem. Předmět je v každém ročníku posílen o dvě vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace.
- Vyučovací předmět Rodinná výchova v sobě zahrnuje dva vzdělávací okruhy – Výchova ke zdraví a Rodinná výchova. Tyto okruhy spolu úzce souvisí a vzájemně se doplňují, proto byly sloučeny do jednoho vyučovacího předmětu. Předmět je vyučován čtyři hodiny týdně.
- Vyučovací předmět Výživa a příprava pokrmů je v každém ročníku posílen o jednu vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace vzhledem k časové náročnosti předmětu.
- Časová dotace pro odborné obory podle zaměření školy byla rozdělena mezi vyučovací předmět Praktické činnosti a vyučovací předmět Pěstitelství podle učebního plánu. Z důvodu časové náročnosti je předmět Praktické činnosti se v každém ročníku posílen o jednu hodinu z disponibilní časové dotace.
- Průřezová témata a jejich tematické celky jsou obsaženy ve výstupech konkrétních předmětů.
- Předměty speciálně pedagogické péče, které jsou vyučovány individuálně na základě doporučení odborníka, jsou vyučovány nad rámec učebního plánu.

6 UČEBNÍ OSNOVY

6.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura čerpá svůj obsah ze vzdělávacího okruhu Český jazyk a literatura ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a vzdělávacího okruhu Dramatická výchova ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Rozvíjí u žáků osvojení a správné používání ústní i písemné podoby spisovného jazyka, zahrnuje učivo zaměřené na rozvoj smyslového a citového vnímání, vyjadřovacích schopností, čtení s porozuměním, práce s literárním textem.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

V předmětu Český jazyk a literatura jsou zastoupeny čtyři specifické složky: jazyková výchova (pravopis, tvarosloví, skladba), komunikační a slohová výchova (rozvoj slovní zásoby, řečové a komunikační schopnosti a dovednosti), literární výchova (zaměření na zlepšování techniky čtení, pochopení textu, reprodukci přečteného textu, ukázky z naší i světové literatury klasické a současné) a dramatická výchova. Dramatická výchova je zaměřena na osobnostní a sociální rozvoj jednotlivce prostřednictvím prvků a postupů dramatického umění. Využívá především dramatické improvizace. V dramatických hrách dostávají žáci příležitost zažít situace, se kterými se mohou v životě skutečně setkat a které si tak mohou předem prozkoumat a připravit se na ně. Mají možnost vyzkoušet si i roli někoho jiného a podívat se na problém jeho očima.

Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná. Svým důrazem na aktivitu a rozvíjení sociability, vnímavosti, imaginace a tvořivosti je dramatická výchova důležitou součástí výuky, protože vyvažuje a doplňuje soustředěnost jiných předmětů.

Do předmětu Český jazyk a literatura je integrováno celé průřezové téma Osobnostní a sociální výchova, které se aplikuje průběžně v obou ročnících.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Vyučovacímu předmětu Český jazyk a literatura jsou věnovány tři hodiny týdně v prvním i druhém ročníku. Do obou ročníků byla ke dvěma povinným hodinám

přidělena jedna hodina z disponibilní časové dotace z důvodu zařazení dramatické výchovy a náročnosti učiva.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá většinou v kmenové třídě žáků, pracujeme jak frontálně, tak i ve skupinách. Využíváme slovníky, encyklopedie, knihy ze školní i městské knihovny, kterou navštěvujeme při akcích, věnovaných dětem a mládeži. Při výuce využíváme didaktické hry i hry podporující osobnostně sociální rozvoj, dramatické hry a cvičení.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- pomocí názoru a rozvíjením smyslového vnímání vytváříme podmínky pro plnění vzdělávacího programu,
- využíváme učebnice, učební texty, pracovní sešity, pracovní listy a další dostupné názorné pomůcky,
- zábavnou formou výuky, střídáním činností a častým opakováním se snažíme fixovat používání základních pojmů,
- průběžným hodnocením a individuálním přístupem posilujeme sebekontrolu a sebehodnocení žáků,
- modelovými situacemi trénujeme prohlubování vědomostí, dovedností a postojů,
- zařazujeme projekty, práci na PC, práci s časopisy, knihami, návštěvy městské knihovny, a tím umožňujeme využití teoretických poznatků v praxi – veškeré činnosti směřujeme k praktickému využití získaných znalostí a dovedností.

Kompetence k řešení problémů:

- vytváříme problémové úlohy tak, aby žák dokázal reagovat na problémové situace, zařazujeme činnosti pro samostatnou a skupinovou práci,
- nápodobou a modelovými situacemi vytváříme u žáků vlastní prožitky, které mohou využít při řešení problémových situací,
- pochvalou a kladným hodnocením před kolektivem posilujeme sebevědomí žáků,

- vysvětlováním v konkrétních situacích povzbuzujeme žáky k řešení problémů různými způsoby a při neúspěšném řešení nabízíme jiné cesty postupů, aby se žáci nenechali odradit neúspěchem,
- vytváříme klima bezpečí, ve kterém mají žáci pocit, že se mohou svěřit se svými problémy.

Kompetence komunikativní:

- dramatizací a vlastním prožitkem nacvičujeme a trénujeme komunikaci v různých situacích (nakupování, dopravní prostředky),
- zjednodušeným slovním sdělením a názorem usilujeme o pochopení daného úkolu či problému a vyžadujeme zpětnou reakci od žáka,
- hodnocením vlastní osoby a ostatních připravujeme žáky k vyjádření a obhájení názoru,
- zařazujeme úkoly, které směřují k porozumění slovních pokynů, obrazových materiálů a běžně užívaných textů a symbolů.

Kompetence sociální a personální:

- zařazujeme práci ve skupinách a tím rozvíjíme sociální dovednosti potřebné k týmové spolupráci,
- dramatizací a veřejným vystupováním upevňujeme základní společenské návyky tak, aby si žáci vážili sami sebe i druhých lidí.

Kompetence občanské:

- celoročně si s žáky připomínáme jednotlivá výročí a tradice.

Kompetence pracovní:

- vhodným výběrem činností a kladným přístupem udržujeme pozornost žáků a chuť pracovat a tím přispíváme k zapojení žáků do pracovního procesu,
- vhodným uspořádáním do skupin motivujeme žáky k respektování pravidel při práci v týmu a kladným hodnocením ovlivňujeme kvalitu společné práce,
- v rámci sebehodnocení a vzájemného hodnocení učíme žáky kontrolovat a hodnotit kvalitu odvedené práce.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

1. ročník		3 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence		Učivo
Žák: – na přečteném úryvku rozliší spisovný jazyk od nespisovného – odliší z úryvku, zda jde o spisovný jazyk či dialekt – aplikuje správně znalost spodoby hlásek d/t, b/p, s/z, h/ch, d'/t' – vyjmenuje tvrdé a měkké souhlásky – doplňuje správně i/y po měkkých tvrdých souhláskách – vyjmenuje vyjmenovaná slova po všech obojetných souhláskách – doplňuje správně i/y po obojetných souhláskách uvnitř slov – aplikuje správně znalost psaní velkých písmen – v mluvené řeči používá správných tvarů podstatných jmen – určí správně rod podstatného jména – vyjmenuje vzory podstatných jmen		1. Jazyková výchova – národní jazyk a jeho útvary – jazyková kultura – tvoření slov, obměny hlásek – tvrdé, měkké obojetné souhlásky – vyjmenovaná slova – velká písmena – podstatná jména
– dle svých schopností správně a srozumitelně vyjádří své potřeby a názory – vyplní jednoduchý tiskopis, žádost – dle svých schopností napíše jednoduchý životopis – popíše jednoduchý předmět – sestaví jednoduchý postup pracovní činnosti – dle napsaných pokynů jednoduchého pracovního postupu vykoná danou práci		2. Komunikační a slohová výchova – komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) – písemný projev (základní hygienické návyky – správné sezení, držení psacího náčiní); technika psaní – dopisy, administrativní postupy, žádost – životopis – pracovní postup, popis – pracovní postup, čtení s porozuměním
– čte jednoduchý text – svými slovy převypráví přečtený text – vyhledává v encyklopedii nebo na internetu zadané názvy a základní informace		3. Literární výchova – četba a výklad ukázek z naší i světové literatury (klasické i současné) – technika čtení, přednes, reprodukce přečteného, formulace dojmů z četby – kniha, knihovna, vyhledávání knih, encyklopedie, denní tisk, časopisy – seznámení s vybranými autory – filmové zpracování literárních děl – čtení návodů a pracovních postupů (profesní příprava)

– používá návyky správného dýchání, tvoření hlasu, artikulace a správného držení těla – odpoví, co bylo v reálném životě jinak, než je teď ve hře – spolupracuje ve skupině při dramatických hrách a cvičeních a využívá různých výrazových prostředků – dodržuje základní pravidla hry	4. Dramatická výchova – psychosomatické dovednosti – práce s dechem, držení těla, verbální a neverbální komunikace – komunikace s divákem – dramatické improvizace – herní dovednosti
--	---

2. ročník		3 hod/ týden
Výsledky vzdělávání a kompetence		Učivo
Žák: – vyhledá ve větách podstatná jména – vyhledá ve větách přídavná jména – vyhledá ve větách slovesa – doplní správně i/y v koncovkách podstatných jmen – doplní správně i/y v koncovkách přídavných jmen – rozliší větu rozkazovací, oznamovací a tázací a správně doplní znaménko na její konec – vyhledá a podtrhne ve větě podmět a přísudek – aplikuje správně pravidla pro shodu podmětu s přísudkem – při mluveném projevu používá adekvátní slovní zásobu včetně odborné terminologie		1. Jazyková výchova – podstatná jména – přídavná jména – slovesa – druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska – shoda podmětu s přísudkem – slovní zásoba a její styl – čtení odborných textů z oboru pěstitelství, výživa a příprava pokrmů, rodinná výchova a ruční práce
– vyjadřuje se ústní i jednoduchou písemnou formou – seřadí obrázky podle dějové posloupnosti přečteného příběhu – reprodukuje jednoduchý příběh – za pomoci spolužáků zahraje postavu jednoduchého příběhu – napíše jednoduchý příběh, příhodu ze života – dle svých schopností napíše jednoduchý životopis		2. Komunikační a slohová výchova – reprodukování kratších textů, vypravování, dramatizace – praktická cvičení, nácvik konkrétních situací – přijímací pohovor – životopis
– odliší vymyšlený příběh či pohádku od skutečného příběhu ze života – na přiměřené ukázce rozliší poezii od prózy – vlastními slovy vyjádří rozdíl mezi poezií a prózou – přečte jednoduchý odborný text z oboru zaměření praktické školy, text reprodukuje vlastními slovy a odpoví na otázky týkající se daného textu		3. Literární výchova – literární žánry – pohádka, pověst, novela, román, historická literatura, sci-fi, fantasy, odborná literatura – poezie a próza – seznámení s vybranými autory – filmové zpracování literárních děl – čtení návodů a pracovních postupů (profesní příprava)

– při recitaci či dramatizaci uplatňuje co nejlepší kultivovaný projev, který doprovází vhodným pohybovým projevem – podle svých možností udržuje pozornost a soustředění – při verbálním a neverbálním projevu používá své pohybové schopnosti v co největší míře je schopen	4. Dramatická výchova – recitace, dramatizace – cvičení na zlepšení soustředění a pozornosti – dramatizace
---	---

6.2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího okruhu Cizí jazyk ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Důraz klademe na rozvoj komunikačních schopností. Výuka je přizpůsobena žákům s ohledem na jejich individuální možnosti a schopnosti

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět vede žáky k:

- vytvoření základní slovní zásoby, osvojení si jednoduchých sdělení a jednoduchých gramatických obrátů a vazeb,
- rozvíjení dorozumívacích schopností při kontaktu s cizincem v běžných situacích,
- stimulování zájmu o anglický jazyk, a to pomocí široké škály metod, forem a vhodnou motivací.

V předmětu Anglický jazyk je začleněno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova a jeho tematické celky:

Osobnostní rozvoj

- sebepoznání a sebepojetí – znám sebe sama, moje chování, druhí jako zdroj informací o mně, moje vztahy k sobě a druhým lidem.

Sociální rozvoj

- komunikace – cvičení pozorování a sdělování; praktická cvičení jednoduché komunikace v angličtině v různých situacích.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Vzhledem ke sníženému počtu žáků v jednotlivých třídách probíhá výuka angličtiny v nedělené třídě, a to jednu vyučovací hodinu týdně v každém ročníku. Učivo je rozděleno na jednotlivé tematické okruhy ze života (třída, rodina, nakupování,

cestování). Žáci mohou tedy přirozeně a jednoduše reagovat, využívat své zkušenosti z reálného života.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Rozvoj základních jazykových dovedností je zaměřen převážně na řečovou a poslechovou oblast. Vzhledem ke zdůraznění rozvoje komunikace převažují aktivizující metody používající jazyk v reálném kontextu (rozhovor, texty, hry). Velký důraz klademe na audiovizuální metody, ve čteném projevu pak na metodu globálního čtení. Součástí výuky jsou písně či rytmičná říkadla zaměřená na další rozvoj slovní zásoby probíraného tématu. Využíváme především forem párové a skupinové práce umožňující žákům co největší aktivní zapojení a skutečné užívání cizího jazyka.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- využíváme audio reprodukční zařízení, učebnice, učební texty, pracovní listy, názorné pomůcky (obrázkové karty – dle témat, mapy...), slovníky (vedeme žáky k uplatnění znalostí, k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností,
- podporujeme u žáka rozvoj smyslového vnímání a řeči pomocí didaktických her (pexeso, práce s obrázky...),
- připravujeme žáky k praktickému využití cizího jazyka prostřednictvím prvků dramatické výchovy, modelovými situacemi,
- motivujeme žáky průběžným hodnocením, sebehodnocením s ohledem na individuální výkon (individuální přístup k žákovi) čímž rozvíjíme žákovo reagování na hodnocení ze strany druhých, přijímání rady i oprávněné kritiky.

Kompetence k řešení problémů:

- nabízíme žákům dostatek podnětů s využitím anglického jazyka a tím vedeme žáka k samostatnému uvažování,
- klademe důraz na praktickou konverzaci, zařazujeme problémové situace (žádost, omluva...) vycházející z praktického života,
- zařazujeme cizojazyčné soutěže.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k vyjadřování vlastních myšlenek, názorů, postojů – témata jsou zaměřena na reálný život (zkušenost žáků), a to aktivizujícími metodami, zejména rozhovorem či formou práce ve skupině po zadaném tématu,
- používáme živé a výrazné gestikulace, mimiky, intonace – prvky dramatizace,
- klademe důraz na audioorální výuku, procvičování ústního projevu (konverzace, písně, říkadla),
- podporujeme skupinový dialog a práci ve dvojicích zařazováním forem práce zaměřených na aktivní užívání anglického jazyka,
- dbáme na porozumění slovních pokynů v angličtině zpětnou kontrolou vykonaného pokynu (stand up, sit down, write...).

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k respektování a uplatňování pravidel společenského chování, k orientování se v základních mravních hodnotách a k zodpovědnému jednání vůči vlastní osobě i osobám druhým prostřednictvím modelových situací na daná témata.

Kompetence sociální a personální:

- dbáme na práci ve skupinách a k týmové spolupráci zadáváním praktických úkolů a metod rozhovoru k danému tématu, na nichž žáci rozpoznávají nevhodné a rizikové chování,
- dbáme na respektování názoru mezi žáky umožněním vyjádřit se a naslouchat jinému názoru.

Kompetence pracovní:

- prezentujeme výsledky práce na veřejných akcích – vernisáže, akademie či přímo ve třídě (škole) – nástěnky.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

1. ročník		1 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence		Učivo
Žák: – vyslovuje nápodobou – zvládá zásady společenského styku: pozdraví, představí se, poděkuje, omluví se – jednoduchými větami pronese v přítomném čase základní údaje o své osobě – reaguje na jednoduché pokyny, sdělení a fráze učitele a spolužáků – přeloží nápis a jednoduchý text		1. Jednoduchý mluvený projev – fonetická podoba abecedy – výslovnost – rozdílná (c, e, g...), zcela jiná (t, the, ...) – pozdrav, představení, poděkování, omluva – základní údaje o své osobě, rodině, třídě <i>PT Osobnostní a sociální rozvoj</i>

– pozná a vytvoří větu jednoduchou – pozná a vytvoří množné číslo – přeloží základní fráze a slova	2. Gramatické struktury – věta jednoduchá – množné číslo – čtení a překlad jednoduchých slov
– přeřídá a přečte dny v týdnu – přeřídá názvy denní doby – vyjmenuje roční období – na základě obrázků používá vlastní slovní zásobu z oblasti jídla a potravin – pojmenuje věci ve třídě a školní pomůcky – vyhledá sám nová slova ve slovníku – pojmenuje členy rodiny a věci v bytě – pojmenuje podle obrázků předměty, které souvisejí s Vánocemi	3. Tematické celky – dny v týdnu, denní doba, roční období – práce se slovníkem a konverzační příručkou – Vánoce – třída a školní pomůcky – rodina <i>PT Osobnostní a sociální rozvoj</i>

2. ročník		1 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	
Žák:	1. Jednoduchý mluvený projev	
– jednoduchými větami požádá spolužáka o radu a pomoc – vyjádří souhlas či nesouhlas – vyjádří názor na danou věc – zeptá se na jméno svého spolužáka	– žádost o radu, o pomoc – vyjádření souhlasu a nesouhlasu – vyjádření jednoduchého názoru <i>PT Osobnostní a sociální rozvoj</i> – otázka na jméno	
– překládá základní fráze a slova z tematických okruhů – zformuluje jednoduchou otázku a odpověď – rozpozná a vytvoří zápor ve větě	2. Gramatické struktury	
	– jednoduchá otázka a odpověď – utvoření záporu	
– vyjmenuje měsíce – určí čas (čtvrt, půl, tři čtvrtě, celá) – vede jednoduchý rozhovor při nakupování – používá základní pojmy, související s cestováním – řekne, ze které země a kterého města pochází	3. Tematické celky	
	– čas, kalendář – nakupování – potraviny, ovoce, zelenina – cestování – země, město, bydliště	

6.3 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Matematika čerpá svůj obsah ze vzdělávacího okruhu Matematika ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Hlavním úkolem je upevnit a prohloubit matematické znalosti a dovednosti podle mentální úrovně žáků a jejich individuálních zvláštností.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Ve výuce zdokonalujeme numerické počítání z paměti i pomocí kalkulačků, rozvoj logického myšlení, prostorové představivosti a řešení přiměřených slovních úloh. Důraz je kladen na osvojování dovedností a vědomostí, se kterými se žák setká v praktickém životě, na porozumění základním myšlenkovým postupům, matematickým pojmům a jejich vzájemným vztahům. Žáci se učí řešit problémové úkoly z běžného života a spolupráci při jejich řešení.

Do předmětu Matematika je integrováno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova a jeho tematické celky:

Osobnostní rozvoj

- rozvoj schopnosti poznávání – prohlubování dovedností pro celoživotní učení; rozvíjení schopností řešení problémů.

Sociální rozvoj

- spolupráce – rozvoj sociálních dovedností a vzájemné vztahy

Tato témata se aplikují průběžně v obou ročnících.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Vyučovacímu předmětu Matematika jsou věnovány 2 hodiny týdně v prvním i ve druhém ročníku.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá většinou ve kmenové třídě žáků, někdy též učivo procvičujeme prostřednictvím výukových programů v počítačové učebně. Se žáky pracujeme jak frontálně, tak i ve skupinách. Při výuce vhodně motivujeme žáky, střídáme účelně činnosti, využíváme didaktické hry. Využíváme také názorné pomůcky k výkladu i k procvičení učiva.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- pomocí názoru a rozvíjením smyslového vnímání vytváříme podmínky pro plnění obsahu vyučovacího předmětu,
- využíváme učebnice, učební texty, pracovní sešity, pracovní listy a další dostupné názorné pomůcky,

- zábavnou formou výuky, střídáním činností a častým opakováním se snažíme fixovat používání základních pojmů z různých vzdělávacích oblastí,
- průběžným hodnocením a individuálním přístupem posilujeme sebekontrolu a sebehodnocení žáků,
- modelovými situacemi trénujeme prohlubování vědomostí, dovedností a návyků.

Kompetence k řešení problémů:

- vytváříme problémové úlohy tak, aby žák dokázal reagovat na problémové situace, zařazujeme činnosti pro individuální i skupinovou práci,
- nápodobou a modelovými situacemi vytváříme u žáků vlastní prožitky, které mohou využít při řešení problémových situací,
- pochvalou a kladným hodnocením před kolektivem posilujeme sebevědomí žáků,
- vysvětlováním v konkrétních situacích povzbuzujeme žáky k řešení problémů různými způsoby a při neúspěšném řešení nabízíme jiné cesty postupů, aby se žáci nenechali odradit nezdarem,
- vytváříme klima bezpečí, ve kterém mají žáci pocit, že se mohou svěřit se svými problémy.

Kompetence komunikativní:

- zjednodušeným slovním sdělením a názorem usilujeme o pochopení daného úkolu či problému a vyžadujeme zpětnou reakci od žáka,
- hodnocením vlastní osoby a ostatních připravujeme žáky k vyjádření a obhájení názoru. Zařazujeme úkoly, které směřují k porozumění slovních pokynů, obrazových materiálů a běžně užívaných textů a symbolů.

Kompetence sociální a personální:

- zařazujeme práci ve skupinách a tím rozvíjíme sociální dovednosti potřebné k týmové spolupráci.

Kompetence občanské:

- zařazujeme aktivity (nakupování, vycházky) zaměřené k upevňování již osvojených vhodných způsobů chování a jednání na veřejnosti.

Kompetence pracovní:

- formou didaktických her a modelových situací procvičujeme základní pracovní postupy, dovednosti a návyky, aby se u žáků zautomatizovaly,

- vhodným výběrem činností a kladným přístupem udržujeme pozornost žáků a chuť pracovat a tím přispíváme k zapojení žáka do pracovního procesu,
- vhodnou motivací a uspořádáním žáků do skupin učíme žáky respektovat pravidla při práci v týmu a kladným hodnocením ovlivňujeme kvalitu společné práce,
- pravidelným procvičováním učíme žáky samostatně si vybrat postup, který uplatní pro vyřešení dané úlohy,
- v rámci sebehodnocení a vzájemného hodnocení učíme žáky kontrolovat a hodnotit kvalitu odvedené práce,
- vedeme žáky k tomu, aby si uvědomili užitečnost probírané látky do praktického života.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

1. ročník		2 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence		Učivo
Žák: – napíše čísla podle diktátu, přečte čísla – vyhledá číslo na číselné ose – porovnává čísla – řekne, mezi kterými přirozenými čísly se leží dané přirozené číslo – sčítá čísla v oboru do 20 – odčítá čísla v oboru do 20 – písemně sčítá čísla do 1000 – písemně odčítá čísla do 1000 – násobí v oboru malé násobilk – dělí čísla v oboru malé násobilk – zaokrouhluje a odhaduje výsledky – řeší jednoduché slovní úlohy na probírané aritmetické operace – zvládá práci s kalkulaátorem pro kontrolu výsledků		1. Čísla a početní operace – přirozená čísla – číselná osa, porovnávání přirozených čísel – aritmetické operace s přirozenými čísly – zaokrouhlování čísel – pojem celá čísla, kladná a záporná čísla – slovní úlohy se zaměřením na praxi – práce s kalkulaátorem
– správně přiřazuje jednotky délky, času, hmotnosti a objemu – uvede příklady použití jednotek z praktického života a odborných předmětů		2. Závislosti, vztahy a práce s daty – jednotky délky, času, hmotnosti, objemu, obsahu, praktické převody
– narýsuje a označí přímku – narýsuje a označí úsečku, provede zápis – označí body, které leží nebo neleží na úsečce – pomocí kružítk a pravítka narýsuje střed a osu úsečky		3. Geometrie v rovině – bod, přímka, úsečka, střed, osa úsečky – kruh, kružnice, rovinné útvary – konstrukce trojúhelníku – obvody a obsahy vybraných rovinných útvarů

– narýsuje podle slovních či písemných pokynů trojúhelník – na obrázku či modelu určí čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici a kruh – změří a zapíše délku úsečky – podle slovních či písemných pokynů narýsuje čtverec – podle slovních či písemných pokynů narýsuje obdélník – vypočítá obvod a obsah vybraných rovinných útvarů a řeší praktické úlohy	
--	--

2. ročník		2 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	
Žák: – písemně sčítá čísla do 1 000 000 – písemně odčítá čísla do 1 000 000 – písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem – dělí v oboru do 100 se zbytkem – dělí písemně jednociferným dělitelem – dělí písemně dvojciferným dělitelem – řeší jednoduché praktické úlohy, přičemž využívá sčítání a odčítání celých čísel (dluhy, bankovní účet) – sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem – sčítá a odčítá desetinná čísla s jedním desetinným místem a řeší praktické úlohy – zaokrouhlí cenu nákupu – pozná hodnotu mince či bankovky – spočítá přidělené peníze – vybere ze souboru danou sumu peněz – zkontroluje vrácené peníze v obchodě či při hře na obchod – za pomoci učitele vypočítá počet procent a velikost procentní části	1. Čísla a početní operace – aritmetické operace s celými čísly – desetinná čísla, zlomky – slovní úlohy se zaměřením na praxi – bankovky, mince, platební karty a manipulace s nimi – procenta, výpočet počtu procent a procentní části	
– z daného grafu či tabulky vyčte požadovaný údaj	2. Závislosti, vztahy a práce s daty – grafy, tabulky, příklady z praktického života	
– vyčte údaj z jednoduchého technického výkresu – na obrázku či modelu vybere krychli, kvádr, válec a kouli	3. Geometrie v prostoru – kótování, technické písmo – prostorové útvary: krychle a kvádr, válec, koule	

– načrtne obrázek kvádrů, krychle a válece – vypočítá objem a povrch kvádrů a krychle – řeší praktické slovní úlohy na objem a povrch těles (kvádr a krychle)	– prostorové útvary: krychle a kvádr, válec, koule – povrchy a objemy vybraných těles
---	---

6.4 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Informatika čerpá svůj obsah ze vzdělávacího okruhu Digitálního vzdělávání.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět učí žáky pracovat s prostředky digitálních technologií a pracovat s daty a informacemi. Žáci porozumí základům digitálních technologií, naučí se na uživatelské úrovni základům pro praktické využití možností digitálních prostředků. Cílem výuky je, aby žák zvládl dle svých možností pracovat s informacemi a komunikovat pomocí prostředků digitálních technologií (např. PC, mobil, aplikace aj.).

Do předmětu Informatika je integrováno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova a jeho tematický celek:

Sociální rozvoj

- Komunikace – praktická cvičení verbální komunikace, způsoby odmítání nevhodné nebo nepříjemné komunikace;
- Zvládnutí základních úkonů pro komunikaci s úřady nebo ovládání digitálních prostředků;

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Vyučovacímu předmětu Informatika je věnována 1 hodina týdně v prvním i ve druhém ročníku.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka předmětu Informatika probíhá v počítačové učebně praktickou výukou na PC a procvičováním probíraných témat přímo v praxi.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- pomocí názoru a rozvíjením smyslového vnímání vytváříme podmínky pro plnění obsahu vyučovacího předmětu,

- zábavnou formou výuky, střídáním činností a častým opakováním se snažíme fixovat používání základních pojmů,
- průběžným hodnocením a individuálním postupem posilujeme sebekontrolu a sebehodnocení žáků.

Kompetence k řešení problémů:

- vytváříme problémové úlohy tak, aby žák dokázal reagovat na problémové situace, zařazujeme činnosti pro samostatnou i skupinovou práci,
- nápodobou a modelovými situacemi vytváříme u žáků vlastní prožitky, které mohou využít při řešení problémových situací,
- pochvalou a kladným hodnocením před kolektivem posilujeme sebevědomí žáků,
- vysvětlováním v konkrétních situacích povzbuzujeme žáky k řešení problémů různými způsoby a při neúspěšném řešení nabízíme jiné cesty postupů, aby se žáci nenechali odradit nezdarem,
- vytváříme klima bezpečí, ve kterém mají žáci pocit, že se mohou svěřit se svými problémy.

Kompetence komunikativní:

- zjednodušeným slovním sdělením a názorem usilujeme o pochopení daného úkolu či problému a vyžadujeme zpětnou reakci od žáka,
- zařazujeme úkoly, které směřují k porozumění slovních pokynů, obrazových materiálů a běžně užívaných textů a symbolů.

Kompetence sociální a personální:

- zařazujeme práci ve skupinách a tím rozvíjíme sociální dovednosti potřebné k týmové spolupráci.

Kompetence občanské:

- v rámci předmětu Informatika žáky pravidelně seznamujeme s bezpečností práce a možnými zdravotními riziky při práci na PC.

Kompetence pracovní:

- formou didaktických her a modelových situací žáky motivujeme a procvičujeme základní pracovní postupy, dovednosti a návyky, aby se u žáků zautomatizovaly,
- vhodným výběrem činností a kladným přístupem udržujeme pozornost žáků a chuť pracovat a tím přispíváme k zapojení žáků do pracovního procesu,

- vhodnou motivací a uspořádáním žáků do skupin učíme žáky respektovat pravidla při práci v týmu a kladným hodnocením ovlivňujeme kvalitu společné práce,
- v rámci sebehodnocení a vzájemného hodnocení učíme žáky kontrolovat a hodnotit kvalitu odvedené práce,
- informujeme žáky o užitečnosti a prospěchu vykonávané práce,
- žáky směřujeme tak, aby prakticky využívali všech možností ochrany životního prostředí a dokázali účelně nakládat s materiály, energiemi, odpady a jinými látkami.

Digitální kompetence:

- vedeme žáky k tomu, aby dokázali ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence,
- učíme žáky získávat, posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah v různých formátech, vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech,
- žáky směřujeme tak, aby se vyjadřovali za pomoci digitálních prostředků, využívali digitální technologie, vyrovnávali se s proměnlivostí digitálních technologií, zvažovali rizika a přínosy, předcházeli situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

1. ročník		1 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	
Žák: – ukáže správně na jednotlivé části počítače – správně zapne a vypne počítač, dle pokynů pracuje s počítačem – dodržuje pravidla bezpečnosti práce s výpočetní technikou	1. HW, SW a bezpečnostní zásady práce na PC – základní počítačové a programové vybavení – PC síť a jejich prvky – bezpečnost práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky	
– orientuje se ve struktuře souborů a složek – dle slovních pokynů kopíruje soubory a složky, maže je a přejmenovává	2. Operační systém, počítačová síť – soubor, složka, adresářová cesta – vyhledávání, kopírování, přesun, mazání	
– přepíše text z papíru do textového editoru, opraví chyby – spustí určený výukový program a pracuje s ním dle pokynů	3. Aplikační software, textový procesor – textový procesor, psaní textu, formátování textu, písmo – výukové programy	
– založí si e-mailovou schránku	4. Elektronická komunikace	

– odešle e-mail – otevře přijatou zprávu a odpoví na ni	– elektronická pošta, e-mail – založení schránky, psaní e-mailů
– otevře si v internetovém prohlížeči internetový vyhledávač – pomocí vyhledávače zjistí požadovanou informaci – dbá na ochranu osobních dat při práci na internetu – rozezná vyžádanou a nevyžádanou poštu, reklamu aj.; – orientuje se v základech problematiky kyberšikan;	5. Internet zdroj informací – vyhledávání informací – digitální bezpečnost kyberbezpečnost (např. ochrana identity, phishing, jak se bránit kyberšikaně);

2. ročník		1 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	
Žák: – na pasivní úrovni rozumí základním pojmům informační činnosti	1. HW, SW a bezpečnostní zásady práce na PC – základní počítačové a programové vybavení – PC sítě a jejich prvky	
– orientuje se ve struktuře souborů a složek – dle slovních pokynů otevírá správné složky a soubory – podle pokynů provede změny na pracovní ploše – uvede mechanismy zabezpečení dat	2. Operační systém, počítačová síť – soubor, složka, zástupce – osobní nastavení, vzhled pracovní plochy – prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením	
– vytvoří obrázek, leták dle zadání nebo své fantazie podle pokynů – podle pokynů vytvoří jednoduchou tabulku – vytvoří digitální fotografii a stáhne ji do počítače – dodržuje zásady bezpečné práce na PC	3. Aplikační software, textový procesor – základy úpravy obrázků nebo tvorby jednoduchých grafických prvků (např. Malování, Canva); – tabulkový procesor – práce s digitálním fotoaparátem	
– otevře přílohu připojenou k mailu – připojí k odesílanému mailu soubor – vysvětlí, co je to chatování – popíše rizika chatování – najde webovou stránku, kde lze chatovat a přihlásí se k chatu – vytočí číslo pomocí mobilního telefonu – přijme hovor na mobilním telefonu – přijme SMS zprávu – odešle SMS zprávu – dá nabít mobilní telefon – uloží si zadané číslo do seznamu – vyhledá v seznamu dané číslo	4. Elektronická komunikace – nástroje pro online spolupráci – základní orientaci v nástroji Microsoft Teams; – elektronická pošta, vkládání a otevírání příloh; – chat, telefonování pomocí internetu; – mobilní telefon; – digitální etika – základy chování na internetu (např. pravidla slušnosti, respektu a bezpečné komunikace online);	

– dodržuje zásady bezpečné e-komunikace	
– neotvírá e-maily, které mají pochybný původ – popíše, co je spam – dbá na ochranu osobních dat při práci na internetu	5. Internet zdroj informací – zabezpečení počítače, antivir, antispam, firewall

6.5 Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Občanská výchova pokrývá vzdělávací okruh Základy společenských věd ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět se zaměřuje na formování osobnosti žáků po stránce mravní, citové a volní tak, aby jejich začleňování do společenských vztahů bylo co nejúspěšnější. Směřujeme k tomu, abychom vybavili žáky základními vědomostmi o podstatě a fungování společnosti, o právech a povinnostech občanů. Chceme jim poskytnout základní orientaci v právních předpisech a normách, potřebných v běžném životě a vytvořit u nich základy právního vědomí a občanské odpovědnosti. Důraz klademe na praktické použití získaných vědomostí v osobním a ve společenském životě.

Občanská výchova má nezastupitelnou roli v přípravě žáků na soukromý i občanský život v demokratické společnosti. Vedle vzdělávací složky se v tomto předmětu výrazně uplatňuje i složka výchovná. Důraz je kladen na vytváření vztahů mezi lidmi, v rodině, na pracovišti, v širších společenských kontextech vzájemné lidské sounáležitosti.

V Občanské výchově uplatňujeme všechny tematické celky průřezových témat Osobnostní a sociální výchova a Výchova demokratického občana. Tematické celky jsou aplikovány průběžně v průběhu obou ročníků.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Časová dotace je v každém ročníku 1 vyučovací hodina týdně.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Pro maximální pochopení učiva žáky využíváme názorné a snáze zapamatovatelné formy výuky. Mezi ně patří skupinové vyučování, při kterém se využívá praktických činností ve výuce a činnosti jsou zaměřeny jak na jedince, tak i na skupinu žáků ve třídě jako celek. Jako další možnost názorného přiblížení žáků k danému tématu může být práce s internetem, odborné videokazety, DVD, TV, denní tisk, různé druhy

besed a přednášek a také exkurze a výstavy zaměřené na aktuální probíranou tematiku.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- využíváme k práci učebnice a učební materiály (odborná literatura, internet, denní tisk),
- realizujeme vyhledávání a využívání informací v praktickém životě (denní tisk, odborná literatura) zařazujeme prvky dramatizace.

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky ke vnímání problémových situací, rozpoznávání problémů a hledání nejvhodnějšího způsobu řešení (modelové situace řešené ve skupině),
- zadáváme úlohy, při kterých žáci popisují, jak by se dané situaci chovali oni,
- vytváříme ilustrační situace pro nácvik řešení běžných životních situací souvisejících s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu,
- učíme žáky přivolat pomoc v případě ohrožení vlastního, nebo ohrožení jiné osoby (opakování důležitých telefonních čísel).

Kompetence komunikativní:

- navozujeme témata pro společnou diskuzi,
- k rozvoji vlastních vědomostí využíváme vyhledávání informací z denního tisku, internetu, televize,
- formou rozhovoru vedeme žáky k vyjádření svého názoru k probírané látce a k obhájení svého názoru.

Kompetence sociální a personální:

- formou didaktických a společenských her rozvíjíme spolupráci mezi žáky a pěstujeme kladné vztahy k vrstevníkům i jiným lidem – žák spolupracuje se svým okolím při zachování zásad slušného chování,
- vytváříme u žáků povědomí o základních mravních hodnotách v rodině i ve společnosti (modelové situace řešené s žáky ve skupinách).

Kompetence občanské:

- učíme žáky znát základní práva a povinnosti občanů, respektovat společenské normy a pravidla soužití (pomocí besed, návštěv různých pracovišť – odbor sociálních věcí, Policie ČR),
- zařazujeme běžné komunikace žáků s úřady (telefonní rozhovor, e-mail, osobní rozhovor).

Kompetence pracovní:

- posilujeme kladný vztah k práci, tedy vážit si vlastní práce i práce ostatních (povzbuzováním a vhodnou motivací).

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

1. ročník		1 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence		Učivo
Žák: – porovná kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti – je tolerantní k odlišnostem a zájmům minoritních skupin ve společnosti		1. Člověk ve společnosti – kulturní zvláštnosti a zájmy minoritních skupin, tolerance
– vysvětlí význam vzdělávání – orientuje se ve školském systému ČR – vysvětlí pojmy kvalifikace, rekvalifikace – popíše, jakým způsobem lze zjistit potřebné údaje a na kterých konkrétních místech bude jeho problém vyřešen – vyjmenuje orgány sociální a zdravotní péče – uvede příklady služeb organizací pomáhajících v krizových situacích a – Azylové domy pro matky s dětmi, pro bezdomovce, Červený kříž		2. Člověk jako občan – školství v našem státu (druhy a stupně škol) – trh práce (kvalifikace, rekvalifikace) – způsob komunikace s úřady – orgány a instituce sociální a zdravotní péče – zdravotní pojištění – organizace pomáhající v krizových situacích
– pojmenuje státoprávní uspořádání ČR, zákonodárné orgány a instituce státní správy – vyjmenuje symboly našeho státu a jejich užívání v praxi – popíše základní práva a povinnosti občanů		3. Člověk a právo – státoprávní uspořádání, ústava, zastupitelské orgány – státní symboly České republiky – zákony, lidská a občanská práva, trestní právo a odpovědnost

2. ročník		1 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	
Žák: – respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití – dodržuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích – při situačních hrách předvede vhodné způsoby společenského chování – definuje a na příkladech popíše projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem	1. Člověk ve společnosti společenská výchova vystupování a chování na veřejnosti a ve společnosti základní etické problémy	
– vyjmenuje nebezpečné jevy, které mohou vést k trestné činnosti	2. Člověk a právo – trestná činnost mládeže – nebezpečí patologických jevů	
– vyjmenuje některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah – uvede výhody spolupráce mezi státy – popíše příklady mezinárodního terorismu	3. Člověk a svět – EU a ČR – mezinárodní vztahy a spolupráce – terorismus a jeho hrozba	
– popíše obecné znaky a specifické zvláštnosti života v době nejstarších civilizací – vyjmenuje a popíše historická období našeho státu – s pomocí pracovních listů sestaví charakteristiku historických etap novověku – vysvětlí podstatu a fungování demokratické společnosti a porovná jej s fungováním nedemokratické společnosti	4. Člověk a dějiny – Řecko, Řím – vznik písma – historické památky – území českého státu v proměnách času – novověk a nejnovější dějiny – demokratická společnost – nedemokratická společnost	

6.6 Základy přírodních věd

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Základy přírodních věd pokrývá vzdělávací okruh Základy přírodních věd ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. V tomto předmětu jsou zahrnuty základní poznatky z přírodopisu, ekologie, zeměpisu, chemie a fyziky.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Charakter výuky umožní žákům hlouběji porozumět jevům probíhajícím v přírodě, vzájemným souvislostem a vztahům mezi nimi. Rozvíjí poznání přírodních podmínek v regionu žáka, na území ČR i v Evropě a na Zemi.

Součástí výuky jsou tematicky zaměřené vycházky, výlety i exkurze. V tomto předmětu je snaha o propojení získaných dovedností a vědomostí s běžným životem žáka.

Cílové zaměření předmětu:

- získání základních poznatků z oblasti přírodopisu, ekologie, zeměpisu, chemie a fyziky a získané poznatky využít v praxi,
- seznámení s přírodními jevy,
- vnímání vztahů a souvislostí mezi činností lidí, životním prostředím a přírodou
- podílení se svým chováním na ochraně životního prostředí,
- získávání praktických zkušeností s různými látkami a materiály,
- získání základních vědomostí o existenci různých zemí, o planetě Zemi, o vesmíru
- utváření pozitivního vztahu k živé i neživé přírodě formou vycházek,
- správné jednání v krizových situacích,
- důraz na praktické dovednosti.

V Základech přírodních věd uplatňujeme všechny tematické okruhy z průřezových témat Osobnostní a sociální výchova a Člověk a životní prostředí. Tematické okruhy z průřezového tématu Člověk a životní prostředí jsou aplikovány průběžně v obou ročnících. Tematické celky z průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova jsou aplikovány podle daného tématu a blíže popsány v tabulce Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Časová dotace vyučovacího předmětu základy přírodních věd je v prvním a druhém ročníku jedna hodina týdně.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad, a to zejména zásady názornosti, posloupnosti a přiměřenosti. Snažíme se rozvíjet smyslové vnímání, pozornost, paměť, a to v souladu s rozvojem komunikačních schopností žáků. Chceme docílit i rozvoje a upevnění morálně volných vlastností žáků. Využíváme především didaktických her, dramatizace, vyprávění, názorných ukázek. Formy práce jsou podmíněny celkovou mentální úrovní žáků. Metody slovního sdělování o probíraných jevech vedeme formou řízeného rozhovoru s nápovědnými otázkami, pomůckami, ilustracemi. Využíváme též spontánních otázek a odpovědí žáků. V rámci spojení teorie s praxí volíme vycházky spojené s pozorováním k danému tématu, výlety i exkurze. Žáci pracují frontálně, individuálně i ve skupinách. Výuka probíhá převážně v kmenové třídě.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- využíváme pracovní listy, názorné a demonstrační pomůcky,
- využíváme naučné výukové programy k danému tématu,
- zařazujeme didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání, paměti, orientace v určeném prostoru,
- rozvíjíme a upevňujeme chápání používaných znaků a symbolů v konkrétních situacích za pomoci dramatizace a vytvářením modelových situací (chemie – značky nebezpečných látek),
- slovním povzbuzováním posilujeme a kladně hodnotíme každý projev snahy o získání nových poznatků ve výuce tohoto předmětu.

Kompetence k řešení problémů:

- zařazujeme praktické činnosti, které směřují k chápání souvislosti dějů a jevů v přírodě a ve společnosti,
- vhodnou motivací a individuálním přístupem podporujeme žáky, aby se nenechali odradit neúspěchem při řešení problémů ve výuce tohoto předmětu (např. najít zadanou informaci).

Kompetence komunikativní:

- manipulační činnosti s ilustracemi a slovním popisem s vysvětlením přispíváme k porozumění slovních pokynů, symbolů, obrazového materiálu,
- komunikativní dovednosti podporujeme též denním kontaktem (odpovědi na otázky, sdělováním vlastních zkušeností a zážitků, formy společenského styku, pojmenování věcí, dějů a jevů).

Kompetence sociální a personální:

- formou modelových situací, didaktických her a společných akcí (projekty) rozvíjíme spolupráci mezi žáky,
- slovními pobídkami a důsledným dohledem vyžadujeme dodržování stanovených pravidel,
- rozdělením práce ve skupinách směřujeme žáky k vzájemnému respektu.

Kompetence občanské:

- formou didaktických her rozvíjíme a upevňujeme dodržování základních společenských norem při exkurzích,
- zařazujeme projekty na téma „ochrana přírody“, a tím posilujeme u žáků zodpovědnost k přírodě,
- vycházkami, výlety, exkurzemi a obrazovým materiálem umožňujeme poznávání nejbližšího okolí školy, ale i města, regionu a ČR.

Kompetence pracovní:

- důsledností vyžadujeme dodržování pořádku a čistoty ve třídě, ve škole a jejím nejbližším okolí a v přírodě,
- nacvičujeme a trénujeme modelové situace směřující k zajištění bezpečnosti žáků (chemie, fyzika),
- v průběhu vyučování seznamujeme žáky s pracovními činnostmi a tím dochází k posilování kladného vztahu k práci a úctě k výsledkům práce jiných lidí.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

1. ročník		1 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence		Učivo
Žák: – popíše základní projevy života, vyjádří vlastními slovy, jak je živá a neživá příroda propojena – pomocí obrázku popíše hlavní části rostlin – pojmenuje s pomocí ilustrací běžné druhy rostlin a vybrané druhy zvířat – vysvětlí význam a rozmanitost životních podmínek rostlin a živočichů – dle návodných otázek a obrázků vysvětlí význam rostlin a živočichů a jejich hospodářské využití – pojmenuje vybrané druhy hospodářských rostlin a zvířat – podle obrázku pojmenuje ohrožené druhy zvířat – vyjmenuje základní pravidla bezpečného chování v přírodě a pod dohledem je při poznávání přírody dodržuje		1. Základy přírodopisu – obecná biologie a genetika – živá a neživá příroda – vznik života, základní projevy života – vyšší rostliny – hlavní části rostlinného organismu a jejich funkce – běžné druhy vybraných zástupců rostlin a živočichů – léčivé a chráněné rostliny, plody jedovatých rostlin – význam rostlin a živočichů v přírodě – hospodářsky významné rostliny a zvířata – ohrožené druhy, ochrana živočichů – zásady bezpečného chování v přírodě
– uvede příklady potravních řetězců – pohovoří o rozdílech mezi přirozeným a umělým ekosystémem		2. Základy ekologie – pojem potravní řetězec

– popíše způsob života a projevy chování živočichů v nejbližším ekosystému – vyjmenuje zásady chování v chráněné oblasti – pohovoří o možnostech třídění odpadu – ve třídě prakticky předvede třídění odpadu	– populace a společenstva – přirozené a umělé ekosystémy, rovnováha v ekosystému – ochrana přírody a životního prostředí – chráněná území <i>PT Osobnostní a sociální výchova</i> – hospodaření s odpady <i>PT Osobnostní a sociální výchova</i>
---	---

2. ročník		1 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence		Učivo
Žák: – popíše vlastnosti látek – na praktickém příkladu předvede měření fyzikálních veličin – uvede příklad praktického využití jednoduchých strojů – vyjmenuje druhy energií a uvede jejich využitelnost – vlastními slovy vysvětlí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka		1. Základy fyziky – druhy látek a jejich základní fyzikální vlastnosti, měřené veličiny – vlastnosti těles, měření fyzikálních veličin (délka, hmotnost, objem, čas). – jednoduché stroje – využití v praxi – elektromagnetické a světelné děje – energie-druhy a využitelnost – zvukové děje – vlastnosti zvuku, škodlivost hluku
– popíše nejjednodušší chemické reakce – vyjmenuje produkty destilace ropy a popíše jejich použití v domácnosti a průmyslu – vyjmenuje vybrané oxidy a kyseliny a popíše jejich vlastnosti, použití a nebezpečnost – popíše nebezpečí, vyplývající z nesprávného využití průmyslových hnojiv, léků a návykových látek – pozná nebezpečné látky, jejich značení, správně používá ochranné pomůcky		2. Základy chemie – nejjednodušší chemické reakce základních prvků – destilace ropy: plyny, benzíny, petrolej, motorová nafta, mazut, oleje, asphalt – příklady použití – názvosloví nejobvyklejších oxidů, vlastnosti a použití vybraných oxidů – vlastnosti, názvy, použití vybraných kyselin a hydroxidů – příklady použití vybraných solí – bezpečnost zacházení s chemickými látkami – značení a užívání běžných chemikálií a manipulace s nimi <i>PT Osobnostní a sociální výchova</i>
– rozezná mapové značky, vyhledá podle označení na mapě hory, řeky, nížiny apod., určuje světové strany – popíše Sluneční soustavu, vyjmenuje planety – s použitím globusu vysvětlí pohyby Země a jejich význam pro život na Zemi – pojmenuje na mapě jednotlivé světadíly a oceány		3. Základy zeměpisu – topografie a kartografie, mapové značky – sluneční soustava, pohyby Země – světadíly a oceány – státy EU, ČR <i>PT Osobnostní a sociální výchova</i> – podnebí a počasí ve vztahu k životu organismů

– popíše jejich vzájemnou polohu pomocí znalosti světových stran – ukáže na mapě státy EU a uvede postavení ČR v Evropě – charakterizuje vztah podnebí a počasí k životu na Zemi	
--	--

6.7 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Hudební výchova čerpá svůj obsah ze vzdělávacího okruhu Hudební výchova ze vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Žák se pomocí hudby dokáže odreagovat od denních problémů, rozvíjí se jeho hudební cítění, smysl pro rytmus, intonace, paměť i neverbální komunikace. Posilujeme sebevědomí žáků především vystupováním na školních kulturních akcích. Žák se naučí manipulovat s jednoduchými hudebními nástroji a doprovázet s nimi zpěv či pomocí nich vzhledem ke svým možnostem vyjádřit nějaký pocit.

Předmět Hudební výchova vyniká uvolněnou atmosférou, volnějším pohybem dětí. Snažíme se vzbudit u žáků zájem, radost, nadšení pro činnost, smysl pro respekt a toleranci a vytvořit sdělnou a dělnou atmosféru.

Cílem je navození pozitivních prožitků, pocitů bezpečí a duševní relaxace, využívání a rozvíjení tvořivých schopností a dovedností a utváření pozitivního vztahu k umění (poznání, že kultura a umění obohacují život člověka). Rozvíjení estetického cítění a vnímání prostředí vede k naplnění základních potřeb, mj. potřeby sebeaktualizace a sebevědomého vystupování na veřejnosti.

V předmětu Hudební výchova jsou začleněny tematické celky z průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova:

- Osobnostní rozvoj – psychohygiena; dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro zvládání stresových situací
- Sociální rozvoj – poznávací schopnosti; vzájemné poznávání se ve skupině
- Sociální rozvoj – komunikace; praktická cvičení nonverbální komunikace

Tematické celky průřezového tématu jsou aplikovány průběžně v obou ročnících.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Hudební výchova je vyučována v 1. - 2. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad přiměřenosti, názornosti a posloupnosti. Používané metody vedou zejména ke kladnému prožitku z hudby, relaxaci, rozvoji smyslového vnímání a paměti. Využíváme poslechy relaxační hudby, hudebních nástrojů i hudebních nahrávek, dětských písní a moderních písní. Využíváme didaktické hry s hudebním zaměřením, názorných ukázek při manipulaci s hudebními nástroji, výuku základních tanců. Využíváme též spontánních projevů žáků.

Výuka probíhá většinou v kmenové třídě. Formy práce volíme s ohledem na celkovou mentální úroveň žáků.

Žáci pracují ve skupinách, individuálně i frontálně.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- využíváme hudební nahrávky, Orffovy nástroje, pracovní listy, pracovní pomůcky žák se orientuje ve vybraných pracovních pomůckách, používá hudební materiály,
- zařazujeme didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání, rytmizace, paměti,
- rozvíjením slovní zásoby, ukázkou a používáním nástrojů rozšiřujeme chápání používaných symbolů v konkrétních situacích,
- slovním povzbuzováním oceňujeme každý projev snahy o získávání nových poznatků z oblasti hudby,
- umožňujeme využití pěveckých dovedností v praxi (školní vystoupení, besídky a programy pro veřejnost).

Kompetence k řešení problémů:

- vhodnou motivací a individuálním přístupem podporujeme žáky, aby se nenechali odradit neúspěchem při zpěvu, rytmizaci, při hře na hudební nástroj.

Kompetence komunikativní:

- manipulační činností s hudebními nástroji, obrázkovým materiálem, slovním popisem s vysvětlením a názornou ukázkou pohybu přispíváme k porozumění

slovních pokynů, symbolů – žák si rozšiřuje slovní zásobu i pomocí neverbálních symbolů, rozumí základním piktogramům,

- vhodnou motivací (hudbou, četbou) a navozením modelových situací přispíváme k rozvoji neverbálního vyjadřování,
- zařazováním hudebně pohybových her a výukou tanců přispíváme ke vzájemné komunikaci mezi žáky, k naslouchání druhým,
- pravidelně zařazujeme dechová, artikulační a fonační cvičení před vlastní hudební činností.

Komunikace sociální a personální:

- formou didaktických her (kánon, ...) a společenských akcí rozvíjíme pozitivní vztahy mezi žáky – žák spolupracuje se spolužáky na kulturních akcích, vystoupeních, výstavách,
- slovními pobídkami a důsledností vyžadujeme dodržování stanovených pravidel (tanečky, rytmus...),
- výukou tanců rozvíjíme dobré vzájemné vztahy mezi žáky – žák dodržuje základní společenské normy chování,
- umožňujeme využití pěveckých dovedností v praxi (školní vystoupení, besídky a programy pro veřejnost).

Kompetence občanské:

- formou didaktických her, dramatizací, pohybovým projevem s hudbou, vnímáním relaxační hudby rozvíjíme dodržování základních společenských norem a pravidel soužití,
- osobním příkladem podporujeme význam zdravého životního stylu (správné dýchání, melodie a artikulace při zpěvu).

Kompetence pracovní:

- na úrovni předmětu Hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:
- motivací, kontrolou, formou hry rozvíjíme u žáků respektování pravidel práce ve dvojici, v týmu,
- stálou motivací a důslednou kontrolou žáků podporujeme rozvoj posuzování vlastních výsledků činností při hudebních aktivitách – sebehodnocení a vzájemné hodnocení,

- možností rozhodování o postupu nebo metodě práce směřujeme žáky k samostatnému přístupu a řešení zadaných úkolů.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

1. ročník		1 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	
Žák: – zpívá dle individuálních schopností z paměti probrané písně sólově či ve skupině – přiměřeně svým schopnostem doprovází probrané písně rytmicky na vybraný Orffův nástroj	1. Vokální a instrumentální činnosti – dechová, artikulační, sluchová a hlasová cvičení – rytmižace – tóny a zvuky – hra na hudební nástroje: jednoduchý doprovod na Orffovy nástroje – zpěv lidových i umělých písní	
– pojmenuje podle obrázků či skutečnosti hudební nástroje symfonického orchestru – vyhledá oblíbenou hudbu prostřednictvím hudebních aplikací a dokáže ji spustit; – poslouchá skladby různých hudebních žánrů	2. Hudebně poslechové činnosti – hudební nástroje a hudební uskupení – hudební styly a žánry	
– vyjádří hudbu vlastním pohybovým ztvárněním, reaguje na tempové a rytmické změny, na sílu zvuku a barevnost hudby – vybere si hudbu k poslechu podle vlastní nálady – určí z nabízených skladeb hudbu k pasivní relaxaci a hudbu k aktivní relaxaci	3. Hudebně pohybové činnosti – orientace v prostoru – hudebně pohybové hry – pohybové vyjádření hudby – improvizace – hudebně relaxační techniky, prvky muzikoterapie	

2. ročník		1 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	
Žák: – zpívá dle individuálních schopností z paměti probrané písně sólově či ve skupině – nápodobou doprovází probrané písně melodicky na zvoleném nástroji nebo na nástroji určeném vyučujícím – rozezná sluchově hudební nástroje symfonického orchestru	1. Vokální a instrumentální činnosti – hlasová a intonační cvičení – zpěv lidových i umělých písní – melodizace – rozlišování zvuků základních hudebních nástrojů, hudební uskupení	
– popíše základní údaje ze života nejvýznamnějších hudebních skladatelů a pozná jejich probraná díla; – vyhledá oblíbenou hudbu prostřednictvím hudebních aplikací a dokáže ji spustit;	2. Hudebně poslechové činnosti – hudební díla a jejich autoři	
– reaguje předem domluvenými pohyby na tempové a rytmické změny nebo improvizuje	3. Hudebně pohybové činnosti – základní kroky polky, valčíku, disko, country	

– podle svých individuálních schopností a dovedností zvládá základní kroky polky, valčíku, diska a country	– improvizace
--	---------------

6.8 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět výtvarná výchova vychází ze vzdělávacího okruhu Výtvarná výchova ze vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Prostřednictvím tvůrčích činností ve výtvarné výchově zaměřených na vnímání. Tvorbou a interpretací se snažíme o rozvoj smyslového vnímání. Rozvíjíme u žáků schopnost se vyjadřovat a prezentovat své emoce, představy, pocity, zkušenosti a myšlenky. Zlepšujeme u žáků schopnost neverbální komunikace a jemnou motoriku. Veřejně prezentujeme jejich práce a podporujeme tak růst jejich sebevědomí.

Předmět výtvarná výchova se vyznačuje uvolněnou atmosférou a volnějším pohybem žáků. Snažíme se vzbudit u žáků zájem, radost, angažovanost, smysl pro respekt a toleranci a vytvořit sdělnou a dělnou atmosféru. Dáváme prostor pro sebevyjádření méně nadaných a naplnění ambicí nadaných žáků (uplatnění subjektivity).

V předmětu Výtvarná výchova jsou začleněny tematické okruhy z průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

- Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání; rozvíjení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; upevňování dovedností zapamatování, řešení problémů
- Osobnostní rozvoj – psychohygiena; dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro zvládání stresových situací
- Tematické celky průřezového tématu jsou aplikovány průběžně v obou ročnících
- Sebepoznání a sebepojetí – při kreslení autoportrétu a spolupráce ze sociálního rozvoje při kreslení větších výkresů, kde se zapojí víc žáků.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Výtvarná výchova provází žáky po celou dobu školní docházky. Je vyučována 2 hodiny týdně v každém ročníku. Předmět je posílen o 1 hodinu týdně z disponibilní časové dotace pro jeho časovou náročnost

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá většinou v kmenové třídě, pro některé výtvarné aktivity je využívána také školní zahrada. Důraz je kladen na uplatňování základních dovedností při přípravě, realizaci vlastního tvůrčího záměru. Žáci se snaží vycházet z vlastních zkušeností, představ a myšlenek. Musí umět zvolit nejvhodnější postupy a prostředky (malba, kresba, vytrhávání, vystřihování, nalepování, tradiční a netradiční techniky a jejich kombinace, modelování z různých materiálů a práce trojrozměrné), musí umět zhodnotit a prezentovat svoji tvorbu a porovnat ji s výsledky ostatních. Směřujeme k tomu, aby žáci vnímali a porovnávali běžnou i uměleckou produkci a uměli slovně vyjádřit své postřehy.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- správným výběrem a používáním vhodných pomůcek se zaměřujeme na rozvoj smyslového vnímání jemné motoriky,
- praktickými činnostmi prověřujeme průběžně dosažené dovednosti a současně podporujeme u žáků sebekontrolu a sebehodnocení pořádáním a instalováním výstav vlastní tvorby a navštěvováním výstav tvorby jiných škol,
- motivujeme žáky průběžným hodnocením s ohledem na individuální výkon žáka,
- dbáme na rozvoj estetického cítění vytvářením výzdoby a hezkého prostředí ve třídě, ve škole i doma (obrázky, květiny),
- zařazujeme návštěvy výstav profesionálních výtvarníků.

Kompetence k řešení problému:

- podporujeme schopnost výtvarného vyjadřování, jedinečnost a originalitu (výtvarné projekty, účast ve výtvarných soutěžích, výtvarné práce jako dárek, dražby),
- vytváříme prostředí tvořivé atmosféry a důvěry volnějším pojetím hodiny.

Kompetence komunikativní:

- vhodnou motivací přispíváme k rozvoji neverbálního vyjadřování,
- výtvarnými díly, které žáci samostatně vytvoří, umožňujeme přispívat do školního časopisu,

- při vytváření velkoplošných děl podporujeme výtvarné činnosti ve skupinách.

Kompetence sociální a personální:

- posilujeme sebevědomí žáků jejich účastí na soutěžích pořádaných školou i jinými subjekty,
- školní výtvarné soutěže organizujeme tak, aby se mohli zúčastnit všichni žáci bez ohledu na postižení.

Kompetence občanské:

- vlastní tvorbou návrhu a prezentací děl ve výtvarných soutěžích vedeme žáky k vzájemnému respektování se a k pocitu sounáležitosti ke škole.

Kompetence pracovní:

- aktivním podílením dětí na vymalování obrazové výzdoby vnitřních prostor školy posilujeme kladný vztah k práci, vedeme žáky k vážení si práce vlastní i práce jiných,
- možností rozhodování o postupu nebo metodě práce vedeme žáky k samostatnému přístupu a řešení zadaných úkolů,
- upozorněním na správné zacházení s pomůckami a případné možnosti poranění dbáme na dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce,
- pochvalou nebo přiměřenou kritikou vedeme žáky k aktivnímu zájmu o osobní vzhled,
- vyžadujeme u žáků dodržování pořádku a čistoty.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

1. ročník		2 hod/týden	
Výsledky vzdělávání a kompetence		Učivo	
Žák: – soustředí se na svou činnost – dokončí práci tak, aby ji samostatně mohl prezentovat – před zahájením práce připraví své místo k výtvarným činnostem a nachystá správné výtvarné pomůcky – zvládá výtvarné zobrazování skutečnosti – uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše – vyjadřuje se samostatně i při společné práci – dá název svému dílu, vlastními slovy popíše své dílo		– prostředky a postupy pro vyjádření vjemů, emocí, nálad, prožitků a představ – soustředění, sebehodnocení a vzájemné hodnocení – prezentace tvůrčí činnosti – příprava výtvarné práce – linie, barvy, tvary a objekty jako základní prostředky vyjádření v ploše a prostoru – vnímání, rozlišování a hodnocení vlastní produkce i produkce ostatních včetně umělecké	

– samostatně zvolí z nabízené škály techniku, která nejlépe vyjádří jeho výtvarný záměr – samostatně střídá pro jednotlivá díla vybrané techniky – vhodně se chová při návštěvě muzeí, galerií, výstav a kulturních památek	– prostředky a postupy pro vyjádření vjemů, emocí, nálad, prožitků a představ – návštěvy muzeí, galerií a výstav
---	---

2. ročník		2 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence		Učivo
Žák: – pracuje správným způsobem s různými výtvarnými materiály – výtvarně vyjadřuje své zkušenosti, představy, myšlenky a emoce – zvládá výtvarné zobrazování skutečnosti – uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše a prostoru – využívá přiměřených výtvarných technik k realizaci vlastní výtvarné tvorby – vlastními slovy popíše své dílo – klade vyučujícímu nebo spolužákovi otázky týkající se prezentovaného díla – vnímá a porovnává výsledky své práce s ostatními, vlastními slovy vyjádří své postřehy – vlastními slovy vyjádří své postřehy o obrazech běžné i umělecké produkce – vhodně se chová při návštěvě muzeí, galerií, výstav a kulturních památek		– prostředky a postupy pro vyjádření vjemů, emocí, nálad, prožitků a představ – různorodé prostředky a jejich kombinace k vyjádření vlastních výtvarných záměrů – linie, barvy, tvary a objekty jako základní prostředky vyjádření v ploše a prostoru – linie, barvy, tvary a objekty jako základní prostředky vyjádření v ploše a prostoru – prostředky a postupy pro vyjádření vjemů, emocí, nálad, prožitků a představ – prezentace tvůrčí činnosti jednotlivce i skupiny – sebehodnocení a vzájemné hodnocení – umění v životě člověka – návštěvy muzeí, galerií a výstav

6.9 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět tělesná výchova pokrývá vzdělávací okruh Tělesná výchova, jejíž součástí je Zdravotní tělesná výchova, ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Tělesná výchova je určena pro všechny žáky jako povinný předmět a slouží nejen ke kompenzaci negativních vlivů způsobu současného života, ale umožňuje žákům aktivně využívat a ovlivňovat vlastní pohybové možnosti s ohledem na zdravotní a pohybová omezení. Kromě základních pohybových dovedností si žáci osvojují základy lyžování, plavání, jízdu na kole. Mají možnost účastnit se týdenního lyžařského kurzu, cvičení v přírodě a sportovních dnů. Učivo je možné zařazovat

ve shodě s konkrétními podmínkami (možnostmi našeho zařízení a individuálními možnostmi žáků). Obsahová složka se soustředí především na činnosti ovlivňující zdraví a úroveň pohybových dovedností a činností podporující pohybové učení. Žáci s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem se účastní zdravotní tělesné výchovy, která se provádí na doporučení lékaře.

Zdravotní tělesná výchova:

Zdravotní tělesná výchova je formou povinné tělesné výchovy a je využívána v hodinách tělesné výchovy u všech žáků nebo jen žáky s kontraindikací místo činností, které v tělesné výchově nemohou vykonávat. Je uplatňována u žáků s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem.

Cílem předmětu je odstranění nebo zmírnění zdravotního oslabení, vyrovnávání pohybového deficitu a celkové zlepšení zdravotního stavu žáků.

Obsahové vymezení zdravotní tělesné výchovy:

Obsahem jsou činnosti a zátěže směřující k odstranění, zmírnění a zlepšení zdravotního stavu a rozdělují se podle typu zdravotního oslabení do skupin:

A – oslabení podpůrně – pohybového systému

A1 Poruchy funkce svalových skupin

A2 Poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení

A3 Poruchy páteře – vybočení páteře do strany

A4 Poruchy stavby dolních končetin

Zařazujeme cvičení zaměřená na:

- správné držení hlavy, pletence ramenního, postavení pánve, protažení šíjových, prsních, bederních svalů a vzpřimovačů páteře, zkrácených ohýbačů kyčle a svalstva na zadní straně stehen,
- zlepšení fyziologického rozsahu pletence ramenního, kolenního, kyčelního a hlezenního kloubu a páteře ve všech směrech, spinální cvičení, posílení oslabených svalů šíjových, mezilopatkových, břišních, hýžďových, stehenních, lýtkových a vzpřimovačů trupu.

B – oslabení vnitřních orgánů

B1 Oslabení oběhového a dýchacího systému

B2 Oslabení endokrinního systému

B3 Obezita

B4 Oslabení vnitřních orgánů

Zařazujeme cvičení zaměřená na:

- protažení a posílení svalstva – viz skupina A, rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů,
- zlepšení hrudního a bráničního dýchání při větší tělesné zátěži,
- koordinaci srdečního, dýchacího a pohybového rytmu, rovnovážná a koordinační cvičení.

C – oslabení smyslových a nervových funkcí

C1 – oslabení zraku

C2 – oslabení sluchu

C3 – neuropsychická onemocnění

Zařazujeme cvičení zaměřená na:

- vyrovnávání svalové nerovnováhy – viz skupina A, vyrovnávání funkční adaptability pohybového, srdečně – cévního a dýchacího systému,
- rozvíjení pohybové a prostorové koordinace, rovnovážných postojů, sluchového, zrakového, taktilního vnímání rytmu, orientaci v prostoru, zrakovou lokalizaci, u neuropsychických onemocnění je třeba omezení zvažovat individuálně.

Cílové zaměření zdravotní tělesné výchovy:

- Nácvik správného dýchání a správného držení těla
- Rozpoznávání nevhodných cviků
- Rozvíjení aktivní hybnosti, motoriky a prostorové orientace
- Využívání pohybových schopností a dovedností
- Stimulace jednotlivých svalových skupin
- Vnímání prožitků z pohybové činnosti

Začlenění průřezových témat:

V tomto předmětu jsou začleněna následující témata z průřezových témat Osobnostní a sociální výchova a Člověk a životní prostředí:

Osobnostní a sociální výchova:

Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů.
- Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mě
- Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebeovládání

- Psychohygiena – dovednosti zvládání stresových situací – uvolnění a relaxace

Sociální rozvoj

- Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc; vztahy a naše skupina; péče o dobré vztahy
- Komunikace – řeč těla, řeč zvuku a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem
- Spolupráce – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro spolupráci;

Tematické celky tohoto průřezového tématu jsou aplikovány průběžně v obou ročnících.

Člověk a životní prostředí:

Vztah člověka k prostředí

- pobytem v přírodě v hodinách tělesné výchovy je žák veden k tomu, aby se choval ohleduplně k životnímu prostředí a získal k němu pozitivní vztah;

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět je vyučován v prvním a druhém ročníku po čtyřech hodinách týdně. Teoretická náplň vyučování tvoří 20 procent z celkové časové dotace.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá v tělocvičně, na školním hřišti, v posilovně nebo v kmenové třídě. Při realizaci pohybových aktivit a sportů nejsou žáci rozděleni do skupin podle pohlaví. Tělesné schopnosti zlepšujeme ve shodě se specifikou žáka od spontánního pojetí pohybu k řízené pohybové aktivitě a soutěžím. Pohybovou seberealizaci žáci konají v atmosféře porozumění, spolupráce a radostného prožitku, který vyplývá ze zájmu žáků, z jejich důvěry k učiteli, ze splnitelnosti konkrétních úkolů, vhodného povzbuzení a ocenění za projev snahy, změny ve výkonu a přístupu k pohybu. Poznatky, návyky a činnosti získané v povinném předmětu si žáci ověřují, doplňují a obohacují v dalších formách pohybových aktivit v průběhu vyučování, jako jsou výlety, turistické akce a po vyučování v zájmových kroužcích a sportovních soutěžích. Pohybové aktivity v tělesné výchově směřujeme k vzájemné toleranci, k pochopení vítězství a porážky v pohybových hrách a sportovních soutěžích za splnění pravidel chování a bezpečnosti. Dovednosti žáků směřujeme k jejich využívání i v době osobního volna. V rámci zdravotní tělesné výchovy jsou žáci vedeni k tomu, aby prováděli a osvojili si cvičení vhodná k jejich typu oslabení. Provádí speciální cvičení samostatně nebo ve dvojici, soutěží a hrají hry, využívají vybraná tělovýchovná náčiní.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- podporujeme žáka ve zlepšení a udržení pohybových schopností, v rozvoji pohybových dovedností základních sportovních odvětví,
- rozvíjíme lokomoci zařazováním cviků, sestavou cvičení, soutěží s využitím náčiní, náradí a netradičních pomůcek,
- zařazujeme dny zdravotní výchovy a učíme žáky základní zásady první pomoci a zajištění odsunu zraněného vytváříme u žáků modelové situace formou pohybových her ve škole i na dopravním hřišti, k dovednosti uplatňovat bezpečné chování v přírodě a silničním provozu,
- vedeme žáky k prevenci a korekci jednostranného zatížení a svalových dysbalancí zařazováním kondičních, koordinačních, kompenzačních, vyrovnávacích, relaxačních cvičení a cvičení správného držení těla,
- prověřujeme průběžně dosažené dovednosti žáků zařazováním jednoduchých testů zdatnosti,
- podporujeme sebekontrolu a sebehodnocení navozováním vhodných modelových situací,
- využíváme praktické ukázky cviků, obrázky,
- slovně povzbuzujeme a oceňujeme každý projev snahy či změny ve výkonu,
- slovním povzbuzováním zdůrazňujeme význam pohybu pro zdraví člověka.

Kompetence k řešení problémů:

- nabízíme žákům dostatek podkladů, vycházejících z reálného života sledováním výchovných pořadů, návštěvou protidrogových center a vedeme je k odmítání drog a jiných škodlivin neslučitelných se životem sportem,
- vedeme žáky pohybovou aktivitou k tomu, aby užívali pravidla osvojených her a aplikovali je v duchu čestného soupeření, pomocí handicapovaných, s respektem k opačnému pohlaví a ochraně přírody při sportu,
- vedeme žáky k dovednosti spolurozhodovat osvojené hry a soutěže a vyhodnotit je pověřením vedoucích hry nebo soutěže,
- vedeme žáky pověřením úlohy rozhodčího k rozboru činností jednotlivce a družstva a označování příčiny nedostatků v pohybových aktivitách,

- vytváříme u žáků dovednost pochopit, zvládat a vykonávat činnosti, které pomáhají zvládat činnosti související s vlastním oslabením nabídkou vhodných cviků nebo jejich sestav a jejich prováděním,
- pravidelně zařazujeme branně sportovní dny se zaměřením na atletiku a sporty,
- modelovými situacemi učíme žáky poskytnout první pomoc a přivolat pomoc v případě ohrožení,
- nabízíme žákům vhodné podněty a náměty pro pohybovou činnost mimo tělesnou výchovu ve škole.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k užívání odborné terminologie cvičence, rozhodčího a přiměřeně na ně reagovat ve cvičeních zaměřených na nástupy a pochodové tvary, herní činnosti, rekreační sporty a soutěže,
- poskytujeme žákům možnost stručně se vyjadřovat tělovýchovnou terminologií při sledování významných sportovních soutěží a sportovců,
- stálou kontrolou a používáním směřujeme žáky k porozumění slovních pokynů, povelů a předem domluvených signálů,
- používáme odbornou tělovýchovnou terminologii.

Kompetence sociální a personální:

- rozvíjíme sociální dovednost potřebnou k týmové spolupráci zařazováním kolektivních pohybových aktivit, organizujeme sportovně-branné soutěže pro handicapované žáky,
- formou společných sportovních akcí a her rozvíjíme spolupráci mezi žáky,
- stálou kontrolou vyžadujeme dodržování stanovených pravidel chování.

Kompetence občanské:

- vhodnou motivací na modelových situacích směřujeme žáky k rozpoznání a vyhýbání se nevhodným cvikům a činnostem,
- podporujeme a zdůrazňujeme význam zdravého životního stylu vlastním příkladem,
- vytváříme u žáků dovednost pochopit, zvládat a vykonávat činnosti související s vlastním oslabením nabídkou vhodných cviků nebo jejich sestav,
- navozením modelových situací i prakticky směřujeme k pomoci slabším jedincům.

Kompetence pracovní:

- soustavným opakováním směřujeme žáky k samostatné sebeobsluze,
- vlastním příkladem a kontrolou směřujeme žáky k dodržování pořádku a čistoty v tělocvičně,
- neustálou apelací vedeme žáky ke správnému užití tělovýchovného náčiní,
- rozvíjíme u žáků morální vlastnosti jako je vytrvalost, houževnatost, důslednost, spolupráce v kolektivu na základě her a soutěží,
- nabízíme žákům činnosti v péči o kola, brusle, lyže, hřiště soustavným opakováním učíme žáky dodržovat pořádek a čistotu ve třídě a v prostorách školy při přípravě vhodné výstroje a výzbroje na hodiny TV a motivujeme je tak vytváření pracovně morálních návyků.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

1. ročník		4 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence		Učivo
Žák: – dodržuje základní zásady bezpečnosti a hygienické návyky při pohybových aktivitách – dokáže aplikovat osvojené pohybové dovednosti při rekreačních činnostech – zvládá podle pokynu přípravu organismu před pohybovou činností a uklidnění a protažení organismu po ukončení činnosti – podle pokynu provádí kompenzační a relaxační cvičení jako regeneraci při jednostranné zátěži – zdokonaluje základní pohybové dovednosti a zlepšuje pohybové schopnosti – účelně využívá cviky na odstranění únavy		1. Činnosti ovlivňující zdraví – význam pohybu pro zdraví – pohybový režim, pohybové činnosti, rekreační sport – příprava organismu před pohybovou zátěží, uklidnění po skončení činnosti, protahovací cvičení – zdravotně zaměřené činnosti-správné držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení – rozvoj koordinačních schopností – hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech

– usiluje o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti v souladu s individuálními předpoklady a možnostmi – zlepšuje tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla – dodržuje pravidla her a soutěží – s pomocí slovního návodu zvládá při kolektivních hrách základní herní činnosti jednotlivce a dodržuje spolupráci v družstvu – uplatňuje ekologické chování v přírodě – popíše základy bezpečného chování v silničním provozu – využívá osvojené pohybové dovednosti při hře a soutěži	2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – pohybové hry – s různým zaměřením a využitím tradičního a netradičního náčiní, bez náčiní, motivační a napodobivé hry, modifikace osvojených pohybových her – základy gymnastiky – průpravná cvičení, jednoduchá akrobatická cvičení, cvičení s náčiním a na nářadí – rytmická a kondiční cvičení – vyjádření rytmu pohybem, sladění jednoduchého pohybu s hudbou, jednoduché tanečky – průpravná úpolová cvičení – přetahy, přetlaky – základy atletiky – průpravné atletické činnosti, běhy, skoky (do dálky, do výšky), hod kriketovým míčkem – základy sportovních her a základy herních činností jednotlivce se zjednodušenými nebo upravenými pravidly – průpravné hry, manipulace s herním náčiním, základní herní činnosti jednotlivce – turistika, cykloturistika a pobyt v přírodě – chůze, jízda a pobyt v terénu, pohybové činnosti v přírodě, ochrana přírody – netradiční pohybové činnosti – sportovní soutěže
– reaguje na základní pokyny a povely – vlastními slovy popíše zásady první pomoci při sportovních úrazech a prakticky předvede názorné ukázky	3. Činnosti podporující pohybové učení – základní organizační činnosti – komunikace v TV – smluvené povely a signály, základní odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností – aktuální informace ze sportu a zdroje informací – sportovní tradice regionu – zásady jednání a chování – fair play, olympijské symboly – první pomoc při sportovních úrazech – praktická cvičení
– uplatňuje správné držení těla v různých polohách	4. Činnosti podporující korekce zdravotních oslabení

– zaujímá podle slovního návodu správné základní cvičební polohy – předvede jednoduchá speciální cvičení, která jsou vhodná pro jeho druh zdravotního oslabení	– pohybový režim podle konkrétního zdravotního oslabení – správné držení těla – dechová cvičení – kontraindikace zdravotních oslabení
– zvládá základní techniku speciálního cvičení, koriguje techniku cvičení pomocí slovní dopomoci – využívá odrazu provedení pohybu v zrcadle a koriguje pohyb – pravidelně zařazuje osvojená speciální cvičení do svého pohybového režimu	5. Speciální cvičení – speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení – relaxační cvičení
– vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního stavu	6. Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti – pohybové činnosti a aktivity v návaznosti na obsah TV s přihlédnutím ke konkrétnímu zdravotnímu stavu a druhu a stupni oslabení
– dělá obraty, přešlapování, výstup a jízdu svahelem; – ovládá jízdu po spádnicí; – zvládá oblouky; – ovládá běh střídavý a soupažný, klasický způsob i bruslení; – zná nebezpečí hor a ví, jak poskytnout první pomoc;	7. Lyžařský výcvikový kurz – lyžování a další pohybové činnosti – základy sjezdového lyžování a snowboardingu (zátáčení, zastavování, sjíždění i přes terénní nerovnosti) – základy běžeckého lyžování – chování při pobytu v horském prostředí

2. ročník		4 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence		Učivo
Žák: – dodržuje základní zásady bezpečnosti a hygienické návyky při pohybových aktivitách – dokáže aplikovat osvojené pohybové dovednosti při rekreačních činnostech – zvládá podle pokynu přípravu organismu před pohybovou činností a uklidnění a protažení organismu po ukončení činnosti – podle pokynu provádí kompenzační a relaxační cvičení jako regeneraci při jednostranné zátěži – zdokonaluje základní pohybové dovednosti a zlepšuje pohybové schopnosti – účelně využívá cviky na odstranění únavy		1. Činnosti ovlivňující zdraví – význam pohybu pro zdraví – pohybový režim, pohybové činnosti, rekreační sport – příprava organismu před pohybovou zátěží, uklidnění po skončení činnosti, protahovací cvičení – zdravotně zaměřené činnosti-správné držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení – rozvoj koordinačních schopností – hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech

– usiluje o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti v souladu s individuálními předpoklady a možnostmi – zlepšuje tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla – dodržuje pravidla her a soutěží – s pomocí slovního návodu zvládá při kolektivních hrách základní herní činnosti jednotlivce a dodržuje spolupráci v družstvu – uplatňuje ekologické chování v přírodě – popíše základy bezpečného chování v silničním provozu – využívá osvojené pohybové dovednosti při hře a soutěži	2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – pohybové hry – s různým zaměřením a využitím tradičního a netradičního náčiní, bez náčiní, motivační a napodobivé hry, modifikace osvojených pohybových her – základy gymnastiky – průpravná cvičení, jednoduchá akrobatická cvičení, cvičení s náčiním a na nářadí – rytmická a kondiční cvičení – vyjádření rytmu pohybem, sladění jednoduchého pohybu s hudbou, jednoduché tanečky – průpravná úpolová cvičení – přetahy, přetlaky – základy atletiky – průpravné atletické činnosti, běhy, skoky (do dálky, do výšky), hod kriketovým míčkem – základy sportovních her a základy herních činností jednotlivce se zjednodušenými nebo upravenými pravidly – průpravné hry, manipulace s herním náčiním, základní herní činnosti jednotlivce – turistika, cykloturistika a pobyt v přírodě – chůze, jízda a pobyt v terénu, pohybové činnosti v přírodě, ochrana přírody – netradiční pohybové činnosti – sportovní soutěže
– reaguje na základní pokyny a povely – vlastními slovy popíše zásady první pomoci při sportovních úrazech a prakticky předvede názorné ukázky	3. Činnosti podporující pohybové učení – základní organizační činnosti – komunikace v TV – smluvené povely a signály, základní odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností – aktuální informace ze sportu a zdroje informací – sportovní tradice regionu – zásady jednání a chování – fair play, olympijské symboly – první pomoc při sportovních úrazech – praktická cvičení
– uplatňuje správné držení těla v různých polohách	4. Činnosti podporující korekce zdravotních oslabení

– zaujímá podle slovního návodu správné základní cvičební polohy – předvede jednoduchá speciální cvičení, která jsou vhodná pro jeho druh zdravotního oslabení	– pohybový režim podle konkrétního zdravotního oslabení – správné držení těla – dechová cvičení – kontraindikace zdravotních oslabení
– zvládá základní techniku speciálního cvičení, koriguje techniku cvičení pomocí slovní dopomoci – využívá odrazu provedení pohybu v zrcadle a koriguje pohyb – pravidelně zařazuje osvojená speciální cvičení do svého pohybového režimu	5. Speciální cvičení – speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení – relaxační cvičení
– vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního stavu	6. Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti – pohybové činnosti a aktivity v návaznosti na obsah TV s přihlédnutím ke konkrétnímu zdravotnímu stavu a druhu a stupni oslabení
– dělá obraty, přešlapování, výstup a jízdu svahelem; – ovládá jízdu po spádnicí; – zvládá oblouky; – ovládá běh střídavý a soupažný, klasický způsob i bruslení; – zná nebezpečí hor a ví, jak poskytnout první pomoc.	7. Lyžařský výcvikový kurz – lyžování a další pohybové činnosti – základy sjezdového lyžování a snowboardingu (zatačení, zastavování, sjíždění i přes terénní nerovnosti) – základy běžeckého lyžování – chování při pobytu v horském prostředí

6.10 Rodinná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Rodinná výchova vznikl sloučením vzdělávacích okruhů:

- Výchova ke zdraví ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví,
- Rodinná výchova ze vzdělávací oblasti Odborné činnosti.

Cílem předmětu je rozvíjení a upevňování praktických vědomostí a dovedností směřujících ke zdravému způsobu života a odpovědnému přístupu k zakládání rodiny.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět umožňuje žákům:

- porozumět nejdůležitějším procesům probíhajícím v těle člověka, vzájemným souvislostem a vztahům mezi nimi,

- rozšířit a upevnit dovednosti a znalosti potřebné k preventivní a aktivní péči o duševní a tělesné zdraví, formování odpovědnosti na ochranu svého zdraví a zdraví jiných,
- rozvinout dovednosti potřebné pro řešení mimořádných událostí a jiných krizových situací,
- seznámit se s negativními zdravotními a sociálními dopady zneužívání léků a návykových látek na lidský život,
- získat a upevnit znalosti a dovednosti nutné pro správné fungování partnerských vztahů a rodiny včetně péče o děti a jejich výchovu,
- získat základní dovednosti v péči o domácnost.

Tento vyučovací předmět podporuje osobní zkušenosti a znalosti žáků a vede je nejen k jejich prohlubování a rozvíjení, ale i k posilování jejich zájmů. Podporuje a rozvíjí znalosti z ostatních vyučovacích předmětů, a především vlastního života. V rodinné výchově uplatňujeme průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana a Člověk a životní prostředí a jejich tematické celky: Osobnostní a sociální výchova – témata jsou ve výuce uplatňována průběžně po celou dobu vzdělávání

Osobnostní rozvoj

- rozvoj schopnosti poznávání – prohlubování dovedností pro celoživotní učení,
- sebepoznání a sebepojetí – znám sebe sama, moje chování, druhí jako zdroj informací o mně, moje vztahy k sobě a druhým lidem
- seberegulace a sebeorganizace – sociální interakce, organizace vlastního času
- psychohygiena – sociální dovednosti pro zvládání stresových situací (relaxace, mezilidské vztahy, krizové situace), způsobilost hledání pomoci při potížích

Sociální rozvoj

- poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve třídě, rozvoj schopnosti rozeznat nebezpečí
- mezilidské vztahy – nácvik chování podporujícího dobré vztahy (respekt, podpora, pomoc)
- komunikace – praktická cvičení verbální i nonverbální komunikace v různých situacích, způsoby odmítání nevhodné nebo nepříjemné komunikace
- spolupráce – rozvoj, individuálních dovedností, rozvoj sociálních dovedností a vzájemné vztahy

Morální rozvoj

- řešení problémů – dovednosti pro řešení problémových situací a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí (osobní problémy), sociálně právní problematika

Výchova demokratického občana

- Občanská společnost, stát a škola
 - občan, občanská společnost a stát – demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti
- Lidské vztahy
 - lidské vztahy – důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích, uplatňování principu slušného chování, význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti

Člověk a životní prostředí

- Vztah člověka k prostředí
 - prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví člověka, možnosti a způsoby ochrany zdraví)

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Časová dotace vyučovacího předmětu rodinná výchova je v 1. i ve 2. ročníku 4 hodiny týdně.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Ve vyučovacím předmětu rodinná výchova je využíváno všech aktivizujících metod a forem výuky – uplatňování metod nácviku praktických činností, situačních her, využití vlastních zkušeností, i využití poznatků a dovedností z ostatních předmětů. Příležitostně jsou zařazovány přednášky, besedy, exkurze, ale i vlastní aktivity žáků a učitelů. Výuka probíhá převážně v kmenové třídě.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- využíváme vhodných učebnic, pracovních listů, názorných obrazů a dalších pomůcek, encyklopedií a dalších studijních materiálů,
- zařazujeme návštěvy městské knihovny, kterou žákům představujeme jako další zdroj pro vyhledávání potřebných informací k výuce RV,

- zařazujeme práci s PC, výukové pořady na DVD, na internetu a v televizi,
- zařazujeme didaktické hry zaměřené na rozvoj poznání v hodinách RV,
- prověřujeme dosažené znalosti žáků pomocí jednoduchých testů, řízeného rozhovoru, praktickými činnostmi a jinými aktivizujícími formami.

Kompetence k řešení problému:

- umožňujeme využití teoretických poznatků v praxi (tvorba referátu, nácvik první pomoci),
- zařazujeme úlohy z praktického života a vytváříme vhodné problémové situace (např. péče o dítě, léčba běžných onemocnění),
- zařazujeme dny zdravotní výchovy.

Kompetence komunikativní:

- nacvičujeme asertivní komunikační techniky jako prevenci násilí a zneužívání,
- zařazujeme situace, v nichž žák nacvičuje komunikativní dovednosti,
- motivujeme žáky k rozvoji vlastních vědomostí a seberealizace skupinovým dialogem, dramatizací...,
- zařazujeme práci s odbornou literaturou, časopisy, encyklopediemi apod.

Kompetence sociální a personální:

- poskytujeme znalosti, kde vyhledat pomoc v případě krizových situací,
- příležitostně zařazujeme diskuse a besedy s odborníky (lékaři, drogovými preventisty),
- rozvoj pracovních – morálních vlastností zabezpečujeme zadáváním přiměřených úkolů v souvislosti s důsledným uplatňováním požadavku vytrvalosti, důslednosti a odpovědnosti v práci nejen vůči jednotlivci, ale i kolektivu,
- průběžně připomínáme estetická, praktická a hygienická hlediska v souvislosti s oblékáním a úpravou zevnějšku, čímž vedeme žáky k samostatnosti v péči o zevnějšek.

Kompetence občanské:

- dbáme na dodržování zásad zdravého způsobu života a ochranu zdraví,
- v rámci exkurzí učíme žáky orientovat se v důležitých institucích (nemocnice, poliklinika, názvy jednotlivých ordinací),

- pomocí médií, ale i besedami nebo přednáškami poukazujeme na význam zdravého životního stylu (vliv návykových látek na vlastní zdraví, ale i na započatý život),
- učíme rozpoznávat základní situace ohrožující tělesné, duševní a sociální zdraví vlastní i druhých,
- dbáme na dodržování správných stravovacích návyků s uplatněním zásad zdravé výživy.

Kompetence pracovní:

- praktickými příklady (i vlastním) vedeme žáky k samostatné péči o své tělo,
- pěstujeme u žáků pracovně morální návyky (pečlivost při vlastní aktivitě, pěkná úprava sešitu, dodržování čistoty ve třídě),
- praktickým nácvikem připravujeme žáky na jejich budoucí život a povolání,
- vedeme žáky k dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce,
- rozvíjíme základní manuální a pracovní dovednosti a znalosti v oblasti péče o domácnost.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

1. ročník		4 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence		Učivo
Žák: – orientuje se v základech biologie člověka (objasní význam a funkci nejdůležitějších orgánů) – dovede popsat péči o zevnějšek a vysvětlí její význam – dodržuje základní hygienické návyky – objasní, jak životní prostředí ovlivňuje zdraví lidí – vlastními slovy vyjádří potřebnost ochrany přírody a životního prostředí – objasní pojem režim dne – popíše druhy odpočinku a možnosti relaxace a dokáže je zařadit do denního režimu – uvede rizika nesprávných životních návyků- nedostatek pohybu, špatné stravovací návyky, nedostatek odpočinku, jednostranná zátěž – pohovoří o faktorech poškozujících zdraví – vysvětlí důležitost prevence a ochrany zdraví a dodržuje preventivní opatření – objasní, jak aktivně chránit své zdraví – vyjmenuje projevy a příznaky běžných nemocí		1. Biologie člověka – anatomie – stavba lidského těla (jednotlivé orgánové soustavy a jejich funkce) 2. Zdraví a jeho ochrana – hygiena dětí, dospívajících, dospělých – péče o pleť, vlasy, nehty, chrup, hygiena odívání – zdravý způsob života a péče o zdraví: režim dne, aktivní činnost, odpočinek, otužování, ochrana před přenosnými a nepřenosiými chorobami – organismy a látky poškozující lidské zdraví – rizikové chování, rizikové faktory poškozující zdraví, odpovědnost za své zdraví, <i>PT Člověk a životní prostředí</i> – prevence úrazů, nemocí, civilizační choroby, projevy a příznaky běžných nemocí, antikoncepce – infekční choroby a pohlavně přenosné choroby – způsoby šíření nákazy, kapavka, syfilis, AIDS-prevence
– popíše látky poškozující zdraví (cigarety, alkohol, ...), jejich nebezpečnost – přiměřeně reaguje v situacích osobní ohrožení i za mimořádných událostí (havárie, živelní pohromy, krizové situace) – popíše vlastními slovy, jak přivolá pomoc v případě stavů ohrožujících život – přiměřeně schopnostem poskytne první pomoc – ošetří drobná poranění a úrazy – uplatňuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci		3. Rizika ohrožující zdraví – příčina a důsledky závislosti – zásady jednání v situacích osobního ohrožení za mimořádných situací – základní úkoly ochrany, přivolání pomoci – prevence, poradenská činnost – první pomoc – základy první pomoci, zásady při poskytování první pomoci – praktická cvičení – praktické využití získaných vědomostí a dovedností, způsoby chování v daných modelových situacích
– respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery – vyjmenuje podmínky pro uzavření manželství – vysvětlí funkci rodiny ve společnosti – charakterizuje postavení jednotlivých členů v širší rodině		4. Rodina a rodinné soužití – vztahy mezi lidmi, partnerské vztahy <i>PT Výchova demokratického občana, PT Osobnostní a sociální výchova</i> – podmínky vzniku rodiny, založení rodiny, výběr životního partnera, požadavky

– popíše, co je úplná a neúplná rodina – vysvětlí, co znamená náhradní rodinná péče – uvede, na koho se obrátit v případě osobního ohrožení	- na partnera, manželství, podmínky uzavření manželství – funkce rodiny, práva a povinnosti členů rodiny, pravidla a komunikace v rodině, vztahy mezi členy rodiny, soužití více generací, zákon o rodině – úplná a neúplná rodina, formy náhradní rodinné péče – zneužívání dětí – poradenské instituce-krizová centra, linky důvěry, odborní lékaři
---	---

2. ročník		4 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	
Žák: – vyjmenuje základní vybavení domácnosti – popíše funkci jednotlivých bytových prostor a jejich vybavení – používá příslušné prostředky a přístroje v péči o domácnost a dodržuje bezpečnostní předpisy při zacházení s nimi – popíše, jak sestavit rodinný rozpočet – vyjmenuje úklidové a čisticí prostředky a dodržuje bezpečnost při práci s nimi použití	1. Domácnost – základní vybavení a zařízení domácnosti – údržba a práce v domácnosti – zásady zařizování jednotlivých bytových prostor a jejich funkce – používání přístrojů v domácnosti – ekonomické činnosti rodiny (zdroje příjmů, spoření, finanční pomoc státu) – sestavování rodinného rozpočtu – úklidové a čisticí prostředky a bezpečné zacházení s nimi – modelové situace a praktická cvičení	
– orientuje se v pojmech v oblasti sexuality – rozpozná nevhodné a rizikové chování – vymezí nebezpečí související s nebezpečnými návyky – uvědomuje si odpovědnost za sexuální chování – pohovoří o důsledcích rizikového sexuálního chování – vlastními slovy popíše, jak se chránit před pohlavně přenosnými chorobami – popíše početí, těhotenství, porod a šestinedělí	2. Sexuální výchova – sexuální život, předčasný pohlavní styk a nebezpečí s ním spojená, antikoncepce, promiskuita, pohlavně přenosné choroby, sexuální úchytky, poruchy pohlavní identity – nebezpečí sexuálního zneužívání – těhotenství, lékařská péče o těhotnou ženu, porod, narození dítěte	
– pohovoří o úloze matky a otce v rodině – vysvětlí význam a důležitost rodičovství – podle svých možností charakterizuje jednotlivá vývojová období dítěte – ukáže na modelu základní péči o novorozence a kojence	3. Péče o dítě – role matky a otce, povinnosti vůči dětem – vývojové etapy dítěte – péče o dítě, dětské nemoci – práva dítěte – specifická péče o nemocné dítě, o členy rodiny – podávání léků, hygiena na lůžku	

– vyjmenuje a krátce popíše nejčastější dětské nemoci – formuluje svými slovy práva dítěte – popíše rozdíl péče o nemocné dítě a starou osobu	– péče o staré a chronicky nemocné
---	------------------------------------

6.11 Výživa a příprava pokrmů

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Výživa a příprava pokrmů pokrývá vzdělávací okruh ze vzdělávací oblasti Odborné činnosti. Tento předmět je určen všem žákům, tj. chlapcům i dívkám a je realizován v průběhu celého středního vzdělávání.

Cílem předmětu je zlepšovat dovednosti při přípravě pokrmů, samostatnosti při nakupování, ke správnému skladování a zpracování potravin, ke znalosti základních pojmů při vaření, správnému stolování a k dodržování zásad společenského chování.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět poskytuje žákům základní vědomosti a pracovní dovednosti při přípravě pokrmů.

Předmět umožňuje žákům:

- seznámit se se základním vybavením kuchyně a tříděním odpadu
- porozumět zdravé výživě, výživě člověka a výživě různých skupin obyvatelstva
- seznámit se s potravinami a nápoji, umět nakupovat a správně skladovat potraviny
- získat zkušenosti s přípravou pokrmů, podle technologických postupů
- uplatňovat základy stolování a správného chování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti práce a hygieny při práci. Žáci jsou motivováni během celého školního roku v rámci různých oslav, výročí a svátků přípravou tradičních pokrmů. Při výuce je přihlédnuto k individuálním schopnostem žáků. Žáci mají možnost během celého školního roku připravovat kompletní menu – polévky, hlavní jídla, saláty, moučníky, nápoje.

Při přípravě pokrmů rozvíjíme u žáka motoriku, vytváříme a upevňujeme jejich pracovní dovednosti a návyky, vedeme žáky k vytrvalosti v práci. V práci jednotlivých kroků klademe důraz především na prohlubování manuálních dovedností a pracovních návyků (vytrvalost, přesnost, pečlivost) a volbu správných technologických postupů. Dbáme na jejich samostatnost, žáky vedeme k hospodárnému využití energií

a zařízení školní kuchyně. Žáky kromě vaření také vedeme k samostatnosti při nakupování, správnému skladování a zpracování potravin. Žáci si osvojí základy stolování a zásady společenského chování při stolování. Důležitou součástí praktické činnosti je kolektivní řešení úkolů a kamarádská spolupráce a pomoc zdatnějších žáků těm méně zručným.

V rámci předmětu uplatňujeme průřezové téma Osobnostní a sociální výchova – jeho témata jsou ve výuce uplatňována průběžně po celou dobu vzdělávání.

Osobnostní rozvoj

- rozvoj schopnosti poznávání – rozvíjení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, prohlubování dovedností pro celoživotní učení

Sociální rozvoj

- spolupráce – rozvoj, individuálních dovedností, rozvoj sociálních dovedností a vzájemné vztahy

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

časová dotace je v 1. i ve 2. ročníku 4 vyučovací hodiny týdně + 1 hodina z disponibilní dotace – celkem 5 vyučovacích hodin týdně. Předmět je vyučován v blocích.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Ve vyučovacím předmětu Výživa a příprava pokrmů je využíváno všech aktivizujících metod a forem výuky-uplatňování metod nácviku praktických činností, využití vlastních zkušeností, využití poznatků a dovedností z ostatních předmětů. Příležitostně jsou zařazovány exkurze.

Výuka jak teoretické, tak i praktické části probíhá v odborné učebně-cvičné kuchyňce. Žáci při výuce využívají veškeré vybavení cvičné kuchyňky. Výuka probíhá pomocí názorných ukázek, instruktáží. Žáci pracují jak samostatně, tak pod dohledem vyučujícího.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí.

Kompetence k učení:

- využíváme názorné pomůcky (receptury, kuchařské knihy, časopisy), v průběhu vyučovacích bloků,
- využíváme názorné práce s potravinami a žáci připravují s pomocí receptur-polévku, hlavní jídlo, přílohu, salát, moučník,

- motivací a radami posilujeme u žáků sebekontrolu a sebehodnocení.

Kompetence občanské:

- upevňujeme ekologické cítění žáků jejich účastí na třídění odpadu v rámci vyučovacích bloků,
- vedeme žáky k hospodárnému využívání energií, pomůcek, potravin.

Kompetence pracovní:

- poukazováním na dílčí úspěchy jednotlivců i kolektivu a na prospěšnost plnění jednotlivých úkolů posilujeme kladný vztah k práci a vedeme žáky k tomu, aby si vážili práce vlastní i ostatních spolužáků,
- uplatňováním a užíváním správného názvosloví a terminologie během teoretické přípravy i v rámci praktických činností vedeme žáky k obohacování odborného slovníku a rozšiřování slovní zásoby,
- poučováním, vyžadováním kázně a správným používáním nástrojů a zařízení vedeme žáky k tomu, aby dodržovali zásady bezpečnosti práce.

Kompetence k řešení problémů:

- seznamováním se správnými technologickými a metodickými postupy a jejich uplatňováním během jednotlivých činností vedeme žáky k tvořivému řešení a samostatnosti,
- klademe důraz na kolektivní řešení navozených problémů (spolupráce mezi žáky).

Kompetence komunikativní:

- navozením patřičné atmosféry motivujeme žáky k dorozumívání při realizaci pracovních činností v zájmu úspěšného zvládnutí úkolu,
- využíváme informační a komunikační prostředky (internet, e-mail).

Kompetence sociální a personální:

- dbáme na dodržování pravidel společenského chování při stolování.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

1. ročník		5 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	
Žák: – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce – obsluhuje elektrické spotřebiče přesně podle zásad bezpečnosti práce – ovládá bezpečně kuchyňské vybavení – dodržuje zásady při ukládání inventáře a jeho třídění – udržuje pořádek a čistotu na pracovišti – používá správné čisticí prostředky, ochranné pracovní pomůcky – dodržuje osobní hygienu a hygienu práce v průběhu pracovních činností – třídí odpad a šetří s energiemi, materiály a potravinami a tím chrání životní prostředí – poskytne první pomoc při drobném poranění	1. Bezpečnost práce – bezpečná manipulace se spotřebiči a kuchyňským zařízením – hygiena při práci, ochranné osobní pomůcky – základní vybavení kuchyně – kuchyňský inventář (náradí, jeho označení a uložení) – popis a práce s elektrospotřebiči – úklid pracoviště, čisticí prostředky, ochranné pomůcky – třídění odpadu, šetření s energií, materiály a potravinami – úrazy v kuchyni a jejich prevence, první pomoc	
– dodržuje správné stravovací návyky – vysvětlí důležitost správné výživy – sestaví jídelníček podle zásad správné výživy	2. Výživa člověka – výživa člověka a její význam pro zdraví – potrava a její složky – zásady správné výživy, sestavování jídelníčku	
– charakterizuje, rozlišuje potraviny a dělí je podle původu, druhů a technologického využití – vysvětlí svými slovy vhodný výběr potravin při nakupování – dodržuje zásady správného skladování a ošetřování jednotlivých druhů potravin a nápojů – pomáhá při přípravě pokrmů – připraví některé pokrmy	3. Potraviny a nápoje – základní druhy potravin – nákup potravin a jejich skladování – konzervace potravin – příprava pokrmů	

2. ročník		5 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	
Žák: – popíše správné stravovací návyky – charakterizuje dietní stravování a poruchy příjmu potravy – uvede příklady souvislosti nesprávných stravovacích návyků a jejich důsledky na zdraví – dodržuje odpovídající společenské chování a uplatňuje základní zásady stolování – používá drobný inventář podle jeho určení	1. Výživa člověka – výživa různých skupin obyvatelstva – dietní stravování, poruchy příjmu potravy – stolování, úprava stolu k různým příležitostem	

– vybere vhodné potraviny podle technologického postupu, odměřuje a váží – aplikuje správný způsob skladování a ošetřování jednotlivých druhů potravin a nápojů v souladu s hygienickými požadavky – charakterizuje nealkoholické nápoje z hlediska významu pitného režimu pro člověka – objasní vliv alkoholických nápojů na zdraví jedince – ekonomicky nakládá se surovinami, energiemi a jinými materiály s ohledem na životní prostředí	2. Potraviny a nápoje – výběr vhodných potravin podle technologického postupu přípravy pokrmů – vážení a odměřování potravin – nápoje – druhy nápojů, rozdělení
– vybere vhodné potraviny podle technologického postupu – používá odpovídající kuchyňský inventář – ovládá předběžnou úpravu potravin – charakterizuje základní tepelné úpravy – zajistí nákup běžných potravin – dodržuje zásady zdravé výživy – připraví vybrané pokrmy studené a teplé kuchyně podle receptury – připraví běžné studené a teplé nápoje – připraví jednoduché moučníky – vyhledává receptury a pracuje s technologickými postupy přípravy pokrmů – dodržuje zásady bezpečnosti v kuchyni	3. Technologie přípravy pokrmů – úprava potravin bez tepelné úpravy – příprava a úprava surovin – základní tepelné úpravy – technologické postupy přípravy pokrmů studené a teplé kuchyně – moučníky – příprava nápojů – receptury

6.12 Praktické činnosti

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Praktické činnosti si škola zvolila podle své profilace jako další odborné zaměření vzdělávací oblasti Odborné činnosti. Předmět je realizován v průběhu celého středního vzdělávání a je určen všem žákům, tj. dívkám i chlapcům. Cílem předmětu je získání znalostí a dovedností z oblasti praktických činností odpovídajících zájmu a schopnostem žáka, získání základních poznatků z oblasti šití a ručních prací, z oblasti úklidů a z oblasti péče o prádlo. Žáci jsou motivováni k využívání získaných dovedností v péči o domácnost.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Obsah předmětu poskytuje základní znalosti a dovednosti z oblasti šití a oprav prádla a bytových doplňků, z oblasti praní, žehlení a péče o prádlo a oděvy a z oblasti úklidových prací. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Získané dovednosti žáci využijí

v péči o domácnost, v pracovním uplatnění i v rámci zájmových činností. Každá získaná dovednost zvyšuje soběstačnost žáků a možnost seberealizace.

Žáci se během prvního ročníku naučí základy ručního šití, k němuž patří základní ruční stehy, přišívání knoflíků a aplikací. Osvojí si základní vědomosti v oblasti rozdělení oděvů a prádla a jejich údržby, základní rozdělení oděvních materiálů a jejich vlastnosti a použití, případně údržby, seznámí se s obsluhou žehličky a s technikou základního žehlení a ručního praní. V oblasti úklidů si osvojí znalosti o druzích úklidů, o úklidových pomůckách, prostředcích a praktické dovednosti správných postupů úklidových prací. V druhém ročníku jsou tyto znalosti a dovednosti upevňovány a rozšířeny o základy strojového šití. Žáci zvládají návlek šicího stroje, jeho jednoduchou údržbu, zácvik na šicím stroji a dále šití jednoduchých výrobků. Rovněž prohlubují své dovednosti v oblasti ručních prací. Dále jsou žáci seznámeni s postupy praní a údržby oděvů a prádla, s obsluhou pračky a sušičky, zdokonalují techniku žehlení.

Během výuky přistupujeme k žákům individuálně. V rámci jednotlivých postupů klademe důraz především na prohlubování manuálních dovedností a pracovních návyků (vytrvalost, přesnost, pečlivost) a volbu správných technologických postupů. Dbáme na jejich samostatnost, žáky vedeme k hospodárnému využití energií, materiálů a zařízení. Důležitou součástí praktické činnosti je kolektivní řešení úkolů a kamarádská spolupráce a pomoc zdatnějších žáků těm méně zručným.

V rámci předmětu uplatňujeme průřezové téma Osobnostní a sociální výchova – jeho témata jsou ve výuce uplatňována průběžně po celou dobu vzdělávání.

Osobnostní rozvoj

- rozvoj schopnosti poznávání – rozvíjení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, prohlubování dovedností pro celoživotní učení,

Sociální rozvoj

- spolupráce – rozvoj, individuálních dovedností, rozvoj sociálních dovedností a vzájemné vztahy

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

časová dotace je v 1. i ve 2. ročníku 4 vyučovací hodiny týdně + 1 hodina z disponibilní dotace – celkem 5 vyučovacích hodin týdně. Předmět je vyučován v blocích.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Organizace předmětu je dána charakterem předmětu, výuka probíhá převážně formou praktických cvičení.

Ve vyučování je využíváno všech aktivizujících metod a forem výuky – uplatňování metod nácviku praktických činností, využití vlastních zkušeností, využití poznatků a dovedností z ostatních předmětů. Při výuce je přihlédnuto k individuálním schopnostem žáků. Výuka je prováděna v kmenové třídě, případně ve školní šicí dílně, která je vybavena základním vybavením. Jedná se o pomůcky pro základy ručního šití, dále jsou ve škole k dispozici kufříkové šicí stroje, elektroparní žehlička, žehlicí prkno a pračka. Výuka probíhá pomocí názorných ukázek, instruktáží apod. Žáci pracují jak samostatně, tak pod dohledem vyučujícího.

Příležitostně jsou zařazovány exkurze do prádel a šicích dílen a úklidových provozů.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- učíme žáky uvědomovat si význam vzdělání ve vztahu k budoucímu povolání a zařazení na trhu práce,
- využíváme názorných pomůcek (základní pracovní pomůcky, základní šicí stroj, žehlička, pračka),
- v průběhu vyučovacích bloků využíváme názorné práce s jednotlivými druhy oděvních materiálů. Žáci hotoví sami nebo s pomocí základní vzorníky, které obsahují základní dovednosti při ručním šití. Jedná se o ruční stehy, přišívání knoflíků, záplat, poutek....

Kompetence občanské:

- upevňujeme ekologické cítění žáků jejich účastí na třídění odpadu v rámci vyučovacích bloků praktické činnosti,
- vedeme žáky k hospodárnému využívání energií, materiálů a pomůcek.

Kompetence pracovní:

- poukazováním na dílčí úspěchy jednotlivců i kolektivu a na prospěšnost plnění jednotlivých úkolů posilujeme kladný vztah k práci a vedeme žáky k vážení si práce vlastní a ostatních spolužáků,
- uplatňováním a užíváním správného názvosloví a terminologie během teoretické přípravy i v rámci praktických činností vedeme žáky k obohacování odborného slovníku a rozšiřování slovní zásoby,
- poučováním, vyžadováním kázně a správným používáním nástrojů a zařízení vedeme žáky k tomu, aby dodržovali zásady bezpečné práce.

Kompetence k řešení problémů:

- seznamováním se správnými technologickými a metodickými postupy a jejich uplatňováním během jednotlivých činností vedeme žáky k tvořivému řešení a samostatnosti,
- klademe důraz na kolektivní řešení navozených problémů (spolupráce mezi žáky).

Kompetence komunikativní:

- navozením patřičné atmosféry motivujeme žáky k dorozumívání při realizaci pracovních činností v zájmu úspěšného zvládnutí úkolu.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

1. ročník		5 hod/týden
Praktické činnosti – Základy šití a ručních prací		
Výsledky vzdělávání a kompetence	Učivo	
Žák: – dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci – udržuje pracovní prostředí v čistotě a pořádku – dbá na správné držení těla při šití a uplatňuje ergonomické a hygienické návyky při šití	1. Bezpečnost a ochrana zdraví při šití	
– vyjmenuje základní šicí pomůcky	2. Základní šicí pomůcky	
– ovládá techniku ručního šití	3. Ruční šití	
– šije základní druhy stehů,	– základy ručního šití, pomůcky	
– provádí drobné ruční opravy	– druhy ručních stehů	

– přišívá knoflíky, aplikace	– rozdělení knoflíků a jejich přišívání – ruční aplikace, záplaty
– uplatňuje znalost základních druhů textilních materiálů a vhodnost jejich použití	4. Základní oděvní materiály – bavlna, len, vlna, syntetické materiály, vlastnosti a použití
– dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci se žehlící technikou – vyjmenuje druhy žehliček – správně určí druh materiálu a příslušnou teplotu žehličky – vysvětlí postup žehlení a předvede žehlení rovného prádla	5. Druhy žehliček a základy žehlení – elektrická, napařovací, jejich obsluha – technologické postupy při žehlení rovného prádla (utěrky, prostírání, kapesníky apod.)
– vysvětlí význam praní prádla a zdůvodní třídění prádla a oděvů podle druhu materiálu, barevnosti a stupně zašpinění – ovládá postup praní prádla a oděvů ručně – popíše správný postup sušení prádla a dovede ho použít	6. Ruční praní a sušení oděvů a prádla – význam, pomůcky, postupy – technika věšení prádla na sušák
– ovládá techniku ručního šití – používá vhodné pracovní pomůcky – zhotovuje a vytváří jednoduché výrobky z textilních materiálů	7. Praktická cvičení – zhotovení vzorníků a jednoduchých textilních výrobků
Praktické činnosti – úklidové práce	
Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
– Žák: – uvede příklady bezpečnostních rizik, nejčastější příčiny úrazů při úklidových pracích; – zdůvodní nutnost používání OPPP; – formuluje zásady BOZP a PO při manipulaci s úklidovými prostředky;	1. Bezpečnost a ochrana zdraví, hygiena práce, požární prevence – zásady bezpečnost práce a ochranné pracovní pomůcky a prostředky (OPPP)
– vyjmenuje úklidové pomůcky a popíše způsob použití a jejich ošetření; – vybere pro daný druh úklidu materiál a vhodné chemické a dezinfekční úklidové prostředky a potřebné pomůcky; – vyjádří vlastními slovy všeobecné zásady práce s chemickými látkami a uvede vhodné způsoby jejich skladování a evidenci; – vyjmenuje zásady správného dávkování úklidových prostředků; – navrhne postup poskytnutí PP při kontaktu s chemickými látkami;	2. Úklidové pomůcky a prostředky – druhy úklidových pomůcek, použití a ošetření – úklidové prostředky – rozdělení, vlastnosti, způsob použití – zásady práce s chemickými čisticími látkami – skladování, evidence, poskytnutí první pomoci (PP)

– orientuje se v druzích úklidových strojů a zařízení, včetně jejich použití a údržby; – vysvětlí zásady správné manipulace s úklidovými pomůckami a stroji a jejich ukládání; – předvede způsoby použití vybraných úklidových strojů a zařízení v souladu se zásadami jejich obsluhy;	3. Úklidové pomůcky a stroje - vysavač, mopy, myčka nádobí, šamponovač, elektrické mycí a lešticí stroje
– vysvětlí rozdíly mezi denním, týdenním a generálním úklidem; – vyjmenuje zásady provádění úklidů; – vysvětlí specifika úklidových prací v domácnostech a v kancelářích a ve zdravotnických a sociálních zařízeních; – zdůvodní důležitost dezinfekce ve zdravotnických a sociálních zařízeních; – definuje způsoby, postupy dezinfekce a vymezí zásady při provádění dezinfekce;	4 Podíl na pravidelném (denním, týdenním) a generálním úklidu a provádění úklidu - druhy a pravidla úklidu - specifika úklidových prací v domácnostech a v kancelářích a ve zdravotnických a sociálních zařízeních
– popíše pravidla úklidu v domácnosti nebo v kancelářích či v sociálním a zdravotnickém zařízení; – používá správné technologické postupy úklidových prací a techniky bezpečné pro své zdraví; – provádí běžný úklid; – myje a stírá podlahy podle druhu použitého materiálu; – čistí okna, dveře, stěny, nábytek, zrcadla, – osvětlovací tělesa, topná tělesa a dodržuje přitom správný postup.	5. Technologické postupy úklidů – čištění nábytku – mytí a úklid podlah a podlahových krytin – mytí oken a skleněných ploch – mytí čištění a dezinfekce hygienických zařízení – péče o stěny a svítidla

2. ročník		5 hod/týden
Praktické činnosti – Základy šití a ručních prací		
Výsledky vzdělávání a kompetence		Učivo
Žák: – popíše šicí stroj a jeho základní funkce – aplikuje pravidla nutná k dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na šicím stroji a její manipulaci – provádí základní manipulaci a údržbu šicího stroje (čištění stroje, výměna jehly)		1. Základní šicí stroj – jeho popis – bezpečnost práce při šití na šicím stroji – manipulace s kufříkovým šicím strojem, přenos, uložení šicího stroje – návlek šicího stroje-horní a spodní nit, zapojení šicího stroje do elektřiny – šití bez návleku na papír, různé druhy čar, oblouků, šití dle přesnosti – závady na šicím stroji způsobené špatným návlekem spodní a vrchní nitě,

	údržba šicího stroje-čištění, mazání, výměna jehly
– šije jednoduché výrobky – popíše pracovní postup jednoduchého výrobku	2. Jednoduché textilní výrobky
– vyjmenuje pomůcky – zvládá základní postupy – vytváří výrobky dle předlohy	3. Základy ručních prací – informace o potřebném vybavení a materiálech, technikách – vzorníky a ukázky prací (z vlny, příze, bavlnky, sisalu apod)
Praktické činnosti – Péče o prádlo	
– uvede příklady bezpečnostních rizik při praní a sušení a obsluze elektrických strojů, uvede nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci; – zdůvodní nutnost používání OPSP; – vlastními slovy vyjádří hygienické požadavky a normy platné v prádelně;	1. Bezpečnost a ochrana zdraví, hygiena práce při praní a ošetřování prádla - zásady bezpečnosti práce při praní - hygiena a organizace práce v prádelně
– charakterizuje používané přípravky na praní prádla a oděvů z hlediska jejich určení, technologického postupu praní a působení v průběhu aplikace; – zvolí vhodný přípravek pro daný druh prádla a v souladu s doporučením výrobce a zvoleným technologickým postupem; – vysvětlí a provede správné dávkování přípravků podle doporučení výrobce;	2. Přípravky na praní prádla a oděvů - prací prášky - avivážní, bělicí, škrobicí a dezinfekční přípravky - bezpečnost práce, bezpečná manipulace s přípravky
– identifikuje symboly ošetřování textilních výrobků používané výrobcem z hlediska technologie praní a sušení; – třídí prádlo podle sortimentu, druhu materiálu, barevnosti a stupně znečištění; – popíše technologický postup ručního praní; – popíše postup praní v automatické pračce; – popíše postup máchání, bělení, škrobení; – vysvětlí postup sušení prádla a oděvů volně a v sušičce; – skládá a ukládá čisté prádlo;	3. Praní a sušení prádla, oděvů a bytových doplňků - příjem a třídění - symboly pro ošetřování textilních výrobků - ruční praní prádla - praní v automatické pračce - sušení - skládání a ukládání čistého prádla
– popisuje správný postup žehlení prádla; – volí vhodnou teplotu či program při žehlení; – vyjmenuje druhy žehliček; – uvede příklady bezpečnostních rizik při žehlení prádla, nejčastější příčiny úrazů a jejich prevence; – žehlí prádlo, oděvy a jiné textilní výrobky žehličkou;	4. Žehlení prádla, oděvů a bytových doplňků - žehlení prádla a oděvů (košile, kalhoty, pracovní oděvy) ručně - druhy žehliček - manipulace s čistým prádlem, skládání prádla

– skládá prádlo a správně manipuluje s čistým prádlem;	
– charakterizuje kritéria pro rozlišení skvrn; – ovládá základní postup při odstraňování skvrn.	5. Odstraňování skvrn - diagnostikování skvrny - postup při odstraňování skvrn

6.13 Pěstitelství

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět Pěstitelství si škola zvolila podle své profilace jako další odborné zaměření vzdělávací oblasti Odborné činnosti. Předmět je realizován v průběhu celého středního vzdělávání a je určen všem žákům, tj. dívkám i chlapcům.

Cílem předmětu je získání znalostí a dovedností z pěstování některých druhů zeleniny a ošetřování pokojových květin.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

V rámci předmětu předáváme žákům základní vědomosti o přírodě jako systému a snažíme se o to, aby porozuměli přírodním zákonitostem. Důležitou součástí výuky je poukazování na ochranu životního prostředí. Nemalou část vyučovacích hodin dále věnujeme základním poznatkům z pěstitelství pokojových a užitkových rostlin. Přitom žáky učíme správné organizaci práce, udržování pořádku na pracovišti, hygienickým a bezpečnostním pravidlům a v neposlední řadě klademe důraz na kulturní návyky a kolektivní cítění.

Při pěstitelství rozvíjíme u žáků motoriku, vytváříme a upevňujeme jejich pracovní dovednosti a návyky. Vedeme žáky k vytrvalosti v práci a vychováváme je k uvědomění společenské užitečnosti práce i prospěšnosti práce pro jedince.

V rámci jednotlivých kroků klademe důraz především na prohlubování manuálních dovedností a pracovních návyků (vytrvalost, přesnost, pečlivost) a volbu správných technologických postupů.

V rámci předmětu uplatňujeme průřezová témata Osobnostní a sociální výchova a Člověk a životní prostředí a jejich tematické celky (témata jsou ve výuce uplatňována průběžně po celou dobu vzdělávání):

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- rozvoj schopnosti poznávání – rozvíjení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, prohlubování dovedností pro celoživotní učení,

Sociální rozvoj

- spolupráce – rozvoj, individuálních dovedností, rozvoj sociálních dovedností a vzájemné vztahy

Člověk a životní prostředí

Ekosystémy

- pole (význam a obhospodařování polí, vliv člověka na změny okolní krajiny)

Základní podmínky života

- voda (klíčový význam vody pro existenci života)
- ovzduší (význam pro život na Zemi)
- půda (druhy půd, rekultivace, ekologické zemědělství)

Vztah člověka k prostředí

- prostředí a zdraví (využívání přírodních produktů k prevenci nemoci)

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Časová dotace v každém ročníku jsou 2 vyučovací hodiny týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

V hodinách pěstitelství jsou žáci vedeni k uplatňování kolektivních řešení zadaných úkolů formou jednotlivých kroků:

- účel a smysl zadaného úkolu (prospěšnost)
- volba náradí a pomůcek z hlediska účelnosti
- kolektivní či individuální návrh pracovního postupu
- vlastní realizace pod vedením (individuální přístup k žákům) se zdůrazněním dodržování bezpečnosti při práci
- zhodnocení práce

Teorie předmětu je žákům předkládána formou výkladu s použitím názorných příkladů a ukázek. Součástí teoretického výkladu je vždy poučení o bezpečnosti práce při zacházení s jednotlivým nářadím a pomůckami.

Podstatná část vyučování je věnována praktické činnosti, při níž žáci ošetřují pokojové květiny na chodbách školy a pěstují některé druhy užitkové zeleniny na školním pozemku. Praktické činnosti jsou soustavně doplňovány vysvětlováním a upozorňováním na správný postup s odkazem na dílčí úspěchy nebo nezdary během práce. Samostatná práce je tak soustavně komentována tak, aby její průběh směřoval ke zdařilému výsledku.

Vyučující během praktické činnosti předvádí jednotlivé úkony a následně vyžaduje po žácích co nejpřesnější interpretaci předvedeného postupu. Při tom používá

v co nejširší míře kladná vyjádření, stanoviska a pozitivní výroky tak, aby motivoval jednotlivce k optimálním výkonům.

Důležitou součástí praktické činnosti je kolektivní řešení úkolů a kamarádská spolupráce a pomoc zdatnějších žáků těm méně zručným. Další formou výuky jsou vycházky do přírody, při nichž mají žáci možnost seznamovat se např. s různými druhy bylin a dřevin.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí.

Kompetence k učení:

- učíme žáky uvědomovat si význam vzdělání ve vztahu k budoucímu povolání a zařazení na trhu práce (exkurze ve firmách).

Kompetence k řešení problémů:

- seznamováním se správnými technologickými a metodickými postupy a jejich uplatňováním během jednotlivých činností vedeme žáky k tvořivému řešení a samostatnosti,
- klademe důraz na kolektivní řešení navozených problémů (spolupráce mezi žáky).

Kompetence komunikativní:

- navozením patřičné atmosféry motivujeme žáky k dorozumívání při realizaci pracovních činností v zájmu úspěšného zvládnutí úkolu,
- využíváme informační a komunikační prostředky (internet, e-mail).

Kompetence občanské:

- upevňujeme ekologické cítění žáků jejich účastí na veřejných akcích (Den Země), při úklidu a údržbě areálu v okolí školy,
- kontrolou a zadáváním vhodných úkolů vedeme žáky k ochraně svého zdraví, uvědomování si významu zdravého životního stylu a uplatňování zdravé životosprávy.

Kompetence pracovní:

- napomáháme k získání základních manuálních zručností a schopností řešit nejrůznější praktické situace (vytvářením modelových situací),

- zařazováním nácviku jednotlivých pracovních úkonů, jejich uplatňováním při realizaci nejrůznějších pracovních činností vedeme žáky ke zvládnutí základních pracovních dovedností, operací a postupů,
- rozvíjením volných vlastností jednotlivců a důrazem na kázeň při kolektivních činnostech podporujeme pěstování pracovní výdrže, vytváření koncentrovaného a soustředěného postoje k pracovnímu výkonu a zařazováním cílených činností s důrazem na jejich smyslnost a význam vedeme žáky k rozvíjení schopnosti každý pracovní výkon dokončit dosažením vytýčeného cíle,
- poukazováním na dílčí úspěchy jednotlivců i kolektivu a na prospěšnost plnění jednotlivých úkolů posilujeme kladný vztah k práci a vedeme žáky k vážení si vlastní práce i ostatních spolužáků,
- uplatňováním a užíváním správného názvosloví a terminologie během teoretické přípravy i v rámci praktických činností vedeme žáky k obohacování odborného slovníku a rozšiřování slovní zásoby,
- poučováním, vyžadováním kázně a správným používáním nástrojů a zařízení vedeme žáky k tomu, aby dodržovali zásady bezpečnosti práce.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

1. ročník		2 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence		Učivo
Žák: – dodržuje pravidla a ochrany zdraví při práci na pozemku i ve škole – vyjmenuje vegetační činitele a pohovoří o nich – popíše rozdělení hnojiv a vysvětlí – připraví půdu pro pěstování zeleniny – připraví potřebný nářadí a čisté je odkládá na správné místo – ošetřuje rostliny a květiny během růstu		– bezpečnost při pěstitelských pracích – půda, voda, světlo, teplo, živiny – statková hnojiva, průmyslová hnojiva – jarní příprava půdy – úprava záhonů, výsev zeleniny a květin – zelenina-osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování, pěstování vybraných druhů zeleniny – pletí, zálivka – zalévání, ošetřování a přesazování květin

2. ročník		2 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence		Učivo
Žák: – dodržuje pravidla a ochrany zdraví při práci na pozemku i ve škole – ovládá práci na školním pozemku		– bezpečnost při pěstitelských pracích – pletí pozemku – úprava a úklid areálu školy – sklizeň výpěstků na školním pozemku

– vysvětlí význam zeleniny ve výživě a její prospěšnost – popíše jednotlivé druhy zeleniny – udržuje vhodné životní podmínky pro pokojové květiny ve škole, zalévá a přesazuje je	– péče o trávník – hrabání listí – význam zelenina pro člověka – vlastnosti a prospěšnost zeleniny – druhy zeleniny a jejich pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin a půdy – pokojové květiny, pěstování, zalévání a ošetřování pokojových květin, využití květin v interiéru
---	---

7 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

7.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Hodnocení je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a probíhá podle zásad a metodických pokynů daných pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou samostatnou přílohou tohoto školního vzdělávacího programu.

Předmětem hodnocení je chování žáka a dosažená úroveň školních výstupů v jednotlivých vyučovacích předmětech. Hodnocení probíhá v teoretických předmětech i odborných činnostech klasifikací. Při hodnocení přihlížíme k individuálním zvláštnostem žáka, k druhu a stupni mentálního postižení, k celkovému zdravotnímu stavu a vynaloženému úsilí. Učitel přihlíží také k sebehodnocení žáka.

Na základě pedagogicko-psychologického vyšetření, popř. lékařského vyšetření může žák pracovat podle individuálního vzdělávacího programu a je hodnocen podle míry plnění výstupů individuálního vzdělávacího programu, který vychází ze školních výstupů ŠVP PRŠ. Pedagogicko-psychologická poradna nebo speciálně pedagogické centrum (SPC) může také doporučit na základě žádosti rodičů u žáků, kteří nezvládají školní výstupy, úpravu vzdělávacího obsahu a těmto žákům může být prodlouženo studium.

Vyučující hodnotí projev žáka průběžně během výchovně vzdělávacího procesu a souhrnné vyjádření vypracovává čtvrtletně (zpráva pro rodiče, čtvrtletní hodnocení – klasifikací, pololetní a závěrečné vysvědčení – klasifikací). Vyučující provádí hodnocení tak, aby plnilo účel jak diagnostický pro učitele, informační pro rodiče, ale především motivační pro žáky.

V předmětech odborného zaměření a praktického zaměření (VV, HUV, TV) hodnotíme úroveň školních výstupů zejména z praktického hlediska.

7.2 Autoevaluace školy

Autoevaluace školy je samostatnou přílohou tohoto školního vzdělávacího programu, neboť je každé tři roky aktualizována. Jsou v ní vymezeny oblasti, v nichž autoevaluaci provádíme, cíle stanovené vzhledem k vymezeným oblastem, kritéria (měřítka), podle kterých svou činnost vyhodnocujeme, a nástroje, které při autoevaluaci používáme.

Evaluační činnost vykonáváme podle předem vytvořeného časového plánu autoevaluace. Problematika výchovy a vzdělávání se v autoevaluaci školy promítá zejména do těchto autoevaluačních oblastí: podmínky ke vzdělávání, průběh vzdělávání, výsledky vzdělávání.

Poznámka:

Autoevaluace školy je součástí školního vzdělávacího programu. Slouží k systematickému posuzování činnosti školy plánované ve školním vzdělávacím programu. Výsledky slouží jako zpětná vazba ke korekci vlastní činnosti a jako východisko pro další práci školy.

Evaluační činnosti jsou veškeré plánované a cílené aktivity školy směřující k ověřování, měření, posuzování a hodnocení výsledků a změn dosažených ve všech činnostech školy.

**TABULKA PRO ZAZNAMENÁVÁNÍ ZMĚN PROVEDENÝCH VE ŠKOLNÍ
VZDĚLÁVACÍM PROGRAMU**

Platnost změny od	Část školního vzdělávacího programu, které se změna týká	Schválení (podpis) ředitele